

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Освітня програма	56282 Професійна освіта
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	015 Професійна освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	56282
Назва ОП	Професійна освіта
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	015 Професійна освіта
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Різник В`ячеслав Володимирович, Замороз Марія Петрівна, Єжова Ольга Володимирівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	31.01.2024 р. – 02.02.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2024/01/samoocinka_015_phd-1.pdf
Програма візиту експертної групи	https://kpo.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/174/2024/01/015_programa-vizuty-eg_phd.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Цілі ОНП загалом корелюють з місією і стратегічною метою ПНУ ім. В. Стефаніка. При розробці і оновленні цієї освітньої програми фактично враховані тенденції розвитку спеціальності, галузі, регіону, а також вітчизняний та іноземний досвід. ОП в цілому структурована коректно. У ПНУ ім. В. Стефаніка в цілому реалізоване право здобувачів освіти на вільний вибір ОК, в умовах якого здобувач цієї ОНП мають змогу обрати дисципліни інших ОП і будувати власну освітню траєкторію. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок. Нормативна база, що регламентує процедуру вступу на ОНП, є зрозумілою і чіткою. Програма вступного іспиту з враховує особливості ОНП. Інформація щодо чинної в ЗВО системи визнання результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності та отриманих в неформальній/інформальній освіті відкрита і доведена до відома здобувачів освіти. Реалізованою є практика визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Форми та методи навчання та викладання надають здобувачам можливість досягти визначених у програмі цілей та результатів навчання, відповідають принципам студентоцентрованого підходу та академічної свободи. Інформація, яку отримують здобувачі, зрозуміла та сприяє реалізації навчання за індивідуальною освітньою траєкторією. Система дистанційного навчання ЗВО «D-learn» наповнена освітнім контентом, містить необхідну та структуровану для здобувачів інформацію. На вебсайті доступні силабуси усіх нормативних та вибіркових ОК. На ОНП реалізується принцип поєднання навчання та наукових досліджень. Здобувачі залучені до наукової роботи, результати їх досліджень публікуються в наукових виданнях та представлені на конференціях. Система оцінювання навчальних дисциплін вчасно висвітлюються здобувачам та відображена у силабусах. Проводяться заходи щодо дотримання академічної доброчесності. Залучені до реалізації ОНП викладачі мають відповідну академічну та/або професійну кваліфікацію, значний стаж науково-педагогічної роботи, проходять підвищення кваліфікації, мають наукові публікації, які індексуються у наукометричних базах «Scopus» та/або «Web of Science». Процедура конкурсного підбору викладачів є прозорою та чітко врегульованою. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів. Освітнє середовище Університету є безпечним і забезпечує різноманітну підтримку здобувачів у освітній і науковій діяльності. В ЗВО налагоджена дієва система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності. На веб-сайті ЗВО у відкритому доступі знаходиться уся необхідна інформація щодо ОНП обсяг якої є достатнім для інформування зацікавлених осіб з можливістю надання пропозицій. Зміст ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів. Наукова проблематика аспірантів є релевантною до наукових публікацій керівників.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. Використання можливостей Центру інноваційних освітніх технологій «PNU-EcoSystem», проектно-освітнього центру «Агенти Змін», співпраця у контексті меморандуму «Педагогічна синергія»
2. Наявність у ЗВО 3-х фахових журналів категорії Б зі спеціальності: 015, в яких є можливість безкоштовної публікації аспірантів.
3. Дієва та прозора система підбору кадрів, заохочення та мотивування професійного розвитку викладачів
4. Високий рівень кваліфікації науково-педагогічних працівників, залучених до реалізації ОНП. Високі рейтингові показники НПП
5. Наявність у ЗВО політики дотримання академічної доброчесності.
6. Наявність у аспірантів доступу до вибору вибіркових дисциплін. Відсутність обмежень на мінімальну кількість здобувачів у підгрупі на вибіркові дисципліни.
7. У процесі реалізації ОНП використовується потужна матеріально-технічна база, включаючи засоби, що були створені за участі у міжнародних проєктах.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Подальше удосконалення ОНП варто здійснювати підсилюючи інтернаціоналізацію, зокрема, залучати здобувачів до активної участі міжнародній академічній мобільності, у виконанні міжнародних науково-дослідницьких програм та проєктів, до яких залучені науково-педагогічні працівники та наукові керівники аспірантів..
2. Рекомендовано посилити співпрацю з ключовими стейкхолдерами та залучення їх до освітнього процесу, проведення аудиторних занять, тренінгів, майстер-класів, гостьових лекцій на постійній основі.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Компаративний аналіз цілей ОНП, мети, місії та стратегії Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (далі ПНУ ім. В. Стефаника) дає підстави стверджувати про наявність певної кореляції між ними. Так, метою освітньо-наукової програми «Професійна освіта» (далі ОНП) 2023 року є «Підготовка висококваліфікованих, інтегрованих у європейський та світовий освітній простір докторів філософії, здатних до дослідницько-інноваційної, науково-педагогічної, організаційно-експериментальної, проектної діяльності, спроможних продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми відповідного змісту, набуття ними загальних і фахових компетентностей у галузі професійної освіти» - <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2024/01/015-osvitnia-prohrama-phd-2023.pdf>. У Статуті ПНУ ім. В. Стефаника, затвердженому Наказом МОНУ від 29.12.2021 р. метою визначено «підготовка висококваліфікованих фахівців згідно з державними замовленнями й договірними зобов'язаннями для органів державної влади та місцевого самоврядування, державних установ, підприємств та організацій України різних форм власності і проведення фундаментальних, прикладних наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок» - <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/statut-PNU-nova-redakcija.pdf>, с. 3. Як видно, ОНП спрямована на інтеграцію в європейський і світовий освітній простір, в той час як діяльність ПНУ ім. В. Стефаника спрямована на підготовку фахівців для України. Водночас в відомостях про самооцінювання (далі СО) (с.5) цілі ОНП сформульовані дещо інакше, що більше корелює з метою діяльності ПНУ ім. В. Стефаника, а саме «підготовку конкурентоспроможних висококваліфікованих науково-педагогічних працівників, здатних до інноваційно-дослідницької, науково-педагогічної, проектної діяльності, розв'язання комплексних завдань у галузі професійної освіти, проведення власного комплексного дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне і практичне значення для розвитку освіти і науки в західному регіоні України та в країні загалом». Цілі в повній мірі корелюють зі спеціальністю, проте, незрозумілою є розбіжність формулювань у ОНП і СО. Цілі ОНП відповідають Стратегії розвитку ПНУ ім. В. Стефаника на 2020-2027 рр. <https://pnu.edu.ua/strategiia-rozvytku-universytetu/> (с.4), згідно якої місія Університету полягає: «освіта – надання якісних освітніх послуг, спрямованих на підготовку високопрофесійних фахівців; наука – формування сучасного дослідницького університету – центру генерування інноваційних ідей та їх реалізації». В Університеті є ОП першого (бакалаврського) рівня Професійна освіта. Цифрові технології, але відсутня магістерська ОП за спеціальністю 015. Сильною стороною ЗВО є 7 місце ПНУ ім. В. Стефаника в консолідованого рейтингу закладів вищої освіти України-2023, 10 місце в рейтингу Скопус (Україна) <https://osvita.ua/vnz/rating/51741/>.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Обговорення цілей і програмних результатів навчання здобувачами здійснюється шляхом проведення опитувань, участі здобувачів в засіданнях кафедри початкової освіти, зустрічах з адміністрацією педагогічного факультету. Наведена в СО інформація про зустріч аспірантів з деканом не містить інформації про пропозиції здобувачів, а отже не може бути доказом участі здобувачів у визначенні цілей ОП <https://pedagogical.pnu.edu.ua/2023/10/26/zustrich-aspirantiv-spetsialnosti-015-profesijna-osvita-za-spetsializatsiiamy-z-dekanom-pedahohichnoho-fakultetu/>. В інфографіці за результатами анкетування https://cqa.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/149/2023/11/profesijna-osvita-tretij-osvitnij-riven-10_30_2023-11_10_2023.pdf немає пропозицій щодо покращення ОНП. Кафедра початкової освіти підтримує тісну співпрацю із провідними ЗВО України, регіону, області. Кафедра підтримує тісні зв'язки з академічною спільнотою та роботодавцями через Об'єднання Інституцій-партнерів «Педагогічна синергія» <https://kpo.pnu.edu.ua/2023/02/09/uchast-vykladachiv-kafedry-u-pershomu-z/>, Раді стейкхолдерів, що утворена на педагогічному факультеті (яка в протоколі названа Радою роботодавців) <https://pedagogical.pnu.edu.ua/%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%Bo%D0%B2%D1%86%D1%8F%D0%BC/%D1%80%D0%Bo%D0%B4%D0%Bo-%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%Bo%D0%B2%D1%86%D1%96%D0%B2/>; через рецензування ОНП, спільні зустрічі, участь у вебінарах, панельних дискусіях, консультації та неформальне спілкування з викладачами ОНП. Втім, не встановлено, які саме пропозиції щодо цілей ОНП були висловлені на цих заходах. Рекомендація проф. Н.Мачинської «уточнити відповідність деяких програмних компетентностей і результатів навчання відповідним освітнім компонентам ОНП», висловлена у її відгуку, є неконкретною. НПП активно співпрацюють з академічною спільнотою через спільну участь у засіданнях спеціалізованих вчених рад, закордонних стажуваннях, у міжнародних проектах. НПП співпрацюють з проектно-освітнім центром ПНУ ім. В. Стефаника «Агенти змін» <https://agentyzmin.pnu.edu.ua/>. Обговорення ОНП проводилося на засіданнях кафедри, НМР педагогічного факультету, університету. Доцент Н.Матвеева запропонувала внести зміни у каталог вибіркових дисциплін: ВК 02 «Педагогіка гетерогенності та інклюзивна освіта» замінити на «Соціокультурні зміни в освіті осіб з особливими освітніми потребами». Отже ЕГ констатує, що цілі і ПРН ОП переглядаються та оновлюються. Проте, однозначно переконливих фактів участі здобувачів освіти і стейкхолдерів при обговоренні цілей ОП не були отримані, в тому числі і на відповідних зустрічах.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Регіональний контекст проявляється у співпраці з творчою навчально-науковою лабораторією «Гірська школа Українських Карпат» <https://mountainschoollab.pnu.edu.ua/>. Кафедра співпрацює також з Центром «Агенти змін», який надає регіону інформаційну допомогу з питань управління освітніми проектами <http://agentyzmin.pnu.edu.ua/ua>. При формулюванні цілей та ПРН ОНП вивчався досвід провідних вітчизняних ЗВО, зокрема, Львівського національного університету імені Івана Франка, Мукачівського державного університету, Дрогобицького державного педагогічного університету імені І.Франка, Тернопільського національного педагогічного університету імені В.Гнатюка. Налагоджена співпраця з ПООД НАПН України, Чернівецьким національним університетом імені Ю.Федьковича <http://surl.li/naxrq>. Як свідчить відповідь ЗВО на запит 5, на основі результатів аналізу ОНП провідних ЗВО внесено відповідні зміни у ОНП «Професійна освіта»: – впроваджено науково-педагогічну практику (за досвідом Дрогобицького державного педагогічного університету імені І.Франка <https://dsru.edu.ua/sites/science/wp-content/uploads/2022/02/015.pdf>); – удосконалено формування soft skills професійної діяльності (враховано зміст ПРН 15. Уміння та навички публічно представляти, захищати результати дисертаційного дослідження, обговорювати їх і дискутувати з науково-професійною спільнотою; використовувати сучасні засоби для візуалізації презентації результатів дисертаційного дослідження (за досвідом Тернопільського національного педагогічного університету імені В.Гнатюка https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/akredytatsiia%20ta%20litsenzuvannia/osvitni_prohramy/PhD/015_2021.pdf); – розширено каталог вибірових компонент. Введено ВК 01 «Академічна доброчесність у науковій діяльності (за досвідом Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України http://ipood.com.ua/data/Aspirantura/Doc_2021/ONP_011_2021_NEW.pdf). ПНУ ім.В. Стефаніка активно співпрацює з європейськими ЗВО, у відповідності до угод <https://ic.pnu.edu.ua/uhody-pro-spiivpratsiu/>. Втім, ЕГ не виявила аналогічних іноземних ОП, досвід яких враховано в даній ОНП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» для третього рівня вищої освіти відсутній. Програмні результати навчання сформульовано відповідно до дескрипторів 8 рівня Національної рамки кваліфікацій для доктора філософії <https://mon.gov.ua/ua/tag/natsionalna-ramka-kvalifikatsiy>, який орієнтує на концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності, спеціалізовані уміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій. Це відображено у меті ОНП, формулюванні інтегральної компетентності. Такі цільові установки реалізуються через освітні компоненти ОНП, спрямованість на цілісність підготовки здобувача як дослідника та професіонала в галузі освіти. Вимоги НРК щодо комунікації, відповідальності та автономії як якісних характеристик кваліфікаційного рівня відображено в ОНП у програмних результатах ПРН1, ПРН3, ПРН6, ПРН9, ПРН10 та реалізовано через комплекс освітніх компонентів.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі ОНП загалом корелюють з місією і стратегічною метою ПНУ ім. В. Стефаніка. При розробці і оновленні цієї освітньої програми фактично враховані тенденції розвитку спеціальності, галузі, регіону, а також вітчизняний та іноземний досвід. Наявна практика співпраці з усіма стейкхолдерами. Програмні результати ОНП відповідають вимогам 8-го рівня Національної рамки кваліфікацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

ЕГ не виявила аналогічних іноземних ОП, досвід яких враховано в даній ОНП. Рекомендовано при оновленні ОНП проаналізувати досвід аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОНП цілком відповідає вимогам за підкритеріями 1.1, 1.2, 1.4, а також загалом відповідає вимогам за підкритерієм 1.3. Враховуючи сильні сторони ОНП «Професійна освіта» третього рівня вищої освіти і недоліки, що не є суттєвими експертна група вважає, що критерій 1 має загальну відповідність рівню «В».

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Особливістю ОНП є поєднання освітньої і наукової складових. Обсяг освітньої складової відповідає ч.6 ст.5 «Рівні та ступені вищої освіти» Закону України «Про вищу освіту» щодо навчального навантаження для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти та становить 60 кредитів ЄКТС, термін навчання 4 роки. Наукова складова передбачає здійснення дисертаційного дослідження з відповідного тематичного напрямку, звітність за його виконання, проходження фахового семінару та процедури захисту. Обсяг кредитів дисциплін за вибором здобувачів освіти складає 18 кредитів, що становить 30 % загального обсягу кредитів при унормованому мінімальному значенні 25%. На формування компетентностей, визначених ОНП, передбачено 42 кредити, що становить 70% загального обсягу освітньої складової ОНП. Обовязкові навчальні дисципліни в навчальних планах 2022 і 2023 років (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2024/01/015-navchalnyi-plan-phd-2023.pdf> , <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/10/015-NP-Profec-osvita-2022-phd.pdf>) розділені на 3 цикли: загальної підготовки (21 кредит), професійно-наукової підготовки (18 кредитів), практичної підготовки (3 кредити). В ОНП розподіл освітніх компонентів схожий, але дещо інший. Виділено 2 цикли підготовки: загальної та загальнонаукової, кожен по 21 кредиту. Цикл загальнонаукової підготовки, в свою чергу, розділений на теоретичну підготовку (18 кредитів) і практичну підготовку (3 кредити). Отже, ЕГ констатує неузгодженість між ОНП і навчальним планом в частині поділу освітніх компонентів на цикли підготовки. ОНП передбачає здобуття аспірантами: глибоких знань зі спеціальності – 15 кредитів (ОК6, ОК7, ОК8, ОК9, ОК10); оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями – 3 кредити (ОК3); набуття універсальних навичок дослідника – 12 кредитів (ОК2, ОК4, ОК5); здобуття іншомовних компетентностей – 9 кредитів (ОК1).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ОНП є структурованою в контексті загального часу навчання за семестрами і за роками навчання. Загальна кількість аудиторних годин на тиждень у семестр за НП 2022р. <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/10/015-NP-Profec-osvita-2022-phd.pdf>) і НП 2023р. (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2024/01/015-np-profesiina-osvita-phd-2023.pdf>) коливається в межах від 14 (1 сем.) до 4 (4 сем.), у 2 і 3 семестрах по 10 годин на тиждень. Кількість видів контролю за НП в 1 семестрі 7, в 2 семестрі 5, у 3 сем. – 5, у 4 - 3 семестрових вида контролю. В НП зазначена загальна кількість аудиторних годин і самостійної роботи. Недоліком навчального плану є відсутність конкретизації розподілу аудиторних годин за видами (лек, лаб, практичні тощо). ОНП є чітко структурованою в контексті розподілу навчального навантаження. Упродовж першого року навчання (семестри 1 і 2) вивчається переважна більшість обовязкових ОК, в 3 семестрі здобувачі опановують іноземну мову і 4 вибіркові дисципліни. В 4 семестрі здобувачі проходять науково-педагогічну практику і вивчають 2 вибіркові дисципліни. Така організація навчального процесу формально дозволяє досягти визначених ОП цілей та ПРН. Обовязкові дисципліни уможливають формування усіх визначених у ОП 2022р. і ОП 2023р компетентностей (ЗК і ФК) та ПРН, що простежується при аналізі Матриці відповідності ОНП, змісту ПРН за ОНП і змісту самих ОК. Простежується певна логіка навчання і викладання. Так, ОК, які передбачають загальнонаукову (ОК2 і ОК3, ОК4) та професійно спрямовану освітню підготовку (ОК5, ОК6, ОК7) передують двом ОК циклу професійно-наукової підготовки (ОК9, ОК10). ОНП містить сучасні ОК, зокрема ОК5, який формує у здобувачів уміння написати проєкт та знання вимог, що встановлені організаціями та фондами, що фінансово підтримують виконання наукових досліджень. Завершується освітня складова проходженням науково-педагогічної практики. Водночас ЕГ відзначає порушення послідовності в нумерації вибірових дисциплін. Так, в 3 семестрі вивчається ВД6, а після неї в 4 семестрі ВД 4 і ВД5.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОНП відповідає предметній області спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями), спрямований на підготовку висококваліфікованих, інтегрованих у європейський і світовий освітній простір докторів філософії, здатних до дослідницько-інноваційної, науково-педагогічної, організаційно-експериментальної, проєктної діяльності, спроможних продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми відповідного змісту, набуття ними загальних і фахових компетентностей у галузі професійної освіти. Загалом зміст ОНП відповідає предметній області галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)». У результаті аналізу

«Матриці забезпечення прогнаних результатів навчання відповідними компонентами освітньо-професійної програми» визначено, що фахові компетентності спеціальності досягаються освітніми компонентами. Зокрема, ФК1 «Володіння знаннями у сфері освіти/педагогіки...» забезпечується ОК3, ОК6, ОК8, ОК9; ФК5 «Здатність виявляти, ставити та розв'язувати задачі дослідницького характеру в сфері професійної освіти...» формується завдяки ОК2, ОК6, ОК10, ОК11. Такий набір ОК дає можливість здобувачів освіти зрозуміти структуру і оволодіти функціональними компонентами системи професійної освіти. До аналогічного висновку ЕГ прийшла, в тому числі, і в результаті опрацювання змісту силабусів освітніх компонентів.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу ... в ПНУ» [https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protseesu.pdf](https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protseesu-ta-rozrobku-osnovnykh-dokumentiv-z-orhanizatsii-osvitnoho-protseesu.pdf), «Положенням про організацію наукової... діяльності» https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/03.06-05.19_2023-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-naukovoї-naukovo-tehniknoi-ta-innovatsijnoi-diialnosti-prykarpat'skoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-vasylii-stefanyuka.pdf Можливість реалізації права здобувачів вищої освіти на формування індивідуальної освітньої траєкторії передбачена будовою самої ОП та розробленим на її основі НП, за яким для дисциплін за вибором передбачено 18 кредитів (30% від загальної кількості у 90 кредитів ЄКТС), що відповідає вимогам чинного законодавства. Для дисциплін за вибором передбачено в 3 семестрі 4ОК та в 4 семестрі 2ОК «Вибіркова дисципліна» по 3 кредити кожна. Реалізація права на вибір навчальних дисциплін здобувачами регламентується відповідними Положеннями: «Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів...», с. 15 (<https://vad.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/156/2023/04/polozhennia-pro-pidhotovku-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-stupenia-doktora-filosofii-ta-doktora-nauk-redaktsiia-3.pdf>), Положення про реалізацію права здобувачів вищої освіти на вільний вибір освітніх компонент (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/09/Polozennia-pro-vubir-dusctuplin.pdf>). За цими положеннями Визначившись із дисциплінами на вибір, аспіранти пишуть заяву про вибрані дисципліни на ім'я завідувача відділу аспірантури і докторантури та вносять обрані навчальні дисципліни до вибіркової частини індивідуального плану. При цьому аспіранти мають право вибирати навчальні дисципліни, які пропонуються для інших рівнів вищої освіти, що пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням зі своїм науковим керівником. Групи для вивчення вибірових дисциплін формуються незалежно від кількості здобувачів, що її вибрали. Дієвість даного порядку підтвердили гарант ОНП, здобувачі на зустрічі 4, представники студентського самоврядування на зустрічі 5, а також завідувач відділу аспірантури і докторантури на зустрічі 8. На сайті кафедри початкової освіти розміщено каталог вибірових дисциплін <https://kro.pnu.edu.ua/2023-3/>, який містить посилення на силабуси 18 ОК на вибір здобувача. За результатами зустрічі зі здобувачами і аналізу індивідуальних планів здобувачів, наданих на додатковий запит, виявлено, що аспіранти обирали актуальні вибірові дисципліни з переліку кафедри початкової освіти, зокрема Академічна доброчесність у науковій діяльності, Smart-технології в освітній діяльності, Захист інформації, Медіаосвіта і медіакомпетентність тощо. На думку ЕГ, процес вибору ОК «Дисципліна за вибором» є зрозумілим і дієвим для здобувачів.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів здійснюється відповідно до Програми педагогічної практики здобувачів третього освітньо-наукового рівня підготовки доктора філософії (PhD), затвердженої наказом №253 від 01.06.2020р. https://vad.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/156/2020/09/253_01.06.2020.pdf. Зміст педагогічної практики аспірантів узгоджується із напрямками діяльності науково-педагогічних працівників: навчальною, методичною, науковою і організаційною і представлено у силабусі https://drive.google.com/file/d/1MMgMDHc85QtgreHJaCy4Zr0ssu_uhcVo/view. Загальне керівництво педагогічною практикою аспіранта покладено на завідувача кафедри, за якою закріплений аспірант. Безпосереднє керівництво педагогічною практикою здійснює науковий керівник або керівник практики від кафедри. За ОНП передбачено практичну підготовку обсягом 3 кредити (90 год.). Основними завданнями педагогічної практики є: - формування і розуміння теоретичних засад предметної галузі, набуття досвіду проведення всіх форм організації освітнього процесу і видів навчальних занять в Університеті тощо. Навчальна робота аспірантів включає підготовку та проведення на не менше 10 лекцій і 10 практичних занять, а також методичну, науково-педагогічну, організаційну роботу. Водночас ЕГ відзначає відмінність в назві практики в ОП (Науково-педагогічна практика) і в Програмі практики (Педагогічна практика). ЕГ рекомендує дотримуватися єдиної назви у всіх видах навчально-методичної документації. Практична підготовка за ОНП забезпечує формування загальних і фахових компетентностей здобувачів вищої освіти (ЗК1, ЗК2, ЗК3, ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8; ФК3, ФК4, ФК5, ФК6, ФК7). На зустрічі 4 здобувачі підтвердили задоволеність компетентностями, набутими під час проходження практики.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Специфіка предметної області галузі знань 01 Освіта/Педагогіка передбачає володіння соціальними навичками як необхідною складовою фахової компетентності здобувача. У зв'язку з цим усі освітні компоненти ОНП орієнтовані на формування у здобувачів соціальних навичок (soft-skills), що передбачено відповідними загальними (ЗК1, ЗК4, ЗК7) і фаховими (ФК3, ФК5, ФК7) компетентностями і програмними результатами навчання (ПРН 1, ПРН 4, ПРН 6, ПРН 9, ПРН 10). Зокрема навички командної роботи формуються під час викладання ОК2, ОК6, ОК8. За результатами зустрічей 2, 3, 4 ЕГ виявила, що на ОНП для формування соціальних навичок використовуються інноваційні форми і методи навчання: дискусії, тренінги, майстер-класи тощо. Також аспіранти беруть активну участь у наукових, волонтерських, мистецьких заходах. Аспірантка Н.Котурбаш взяла участь у еко-заході в Карпатському парку, з нагоди «Міжнародного дня захисту клімату», в рамках Проєкту «Покращення рекреаційної спроможності на природоохоронних та лісових територіях України» <https://pedagogical.pnu.edu.ua/2023/05/12/aspirantka-nataliia-koturbash-vziala-uchast-u-eko-zakhodakh-v-karpatському-parku-pryurochennykh-mizhnarodnomu-dniu-zakhystu-klimatu/>.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Зміст ОНП відповідає вимогам професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти», затвердженого наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі і розвитку сільського господарства України №610 від 23.03.2021 р. <http://surl.li/myrps>. Наприклад, ОК1, ОК2, ОК3, ОК4, ОК5, ОК6, ОК7, ОК8, ОК9, ОК11 забезпечують формування загальних компетентностей і ПРН, які визначені у професійному стандарті.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОК та їх співвідношення з фактичним навантаженням здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти встановлено Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ПНУ <http://surl.li/myqwd>. Загальне навантаження здобувачів вищої освіти становить 60 кредитів ЄКТС (включно із самостійною роботою). Цикл загальної підготовки має обсяг 21 кредит, цикл професійно-наукової підготовки – 18 кредитів. Обов'язкові освітні компоненти складають 42 кредити і вибіркові – 18 кредитів. Обсяг педагогічної практики становить 3 кредити. Обсяг самостійної роботи здобувача, згідно с. 15 «Положення про організацію освітнього процесу...», повинен становити від 1/3 до 2/3 від загального навантаження. Аналіз навчального плану показав, що для переважної більшості ОК обсяг самостійної роботи становить 2/3 від загального навантаження. Проте для ОК7 Методологія освітніх вимірювань на самостійну роботу передбачено 70 годин з загальної кількості 90 годин, що становить 77,8% і перевищує передбачене 2/3. Аудиторні заняття проводяться згідно електронного розкладу <http://surl.li/nbini>, графіка навчального процесу <http://surl.li/mzbtg>. Відповіді здобувачів ОП на зустрічі 4 щодо рівня їхнього задоволення обсягом фактичного навантаження за окремими ОК і в цілому за ОП засвідчують їхню позитивну оцінку щодо навчального навантаження та обсягу самостійної роботи.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою навчання на ОНП не здійснюється. Втім, У ЗВО діє Положення про дуальну форму здобуття вищої освіти ...» (схвалене Вченою радою 05.11.2019 року, протокол №9 та введене в дію наказом ректора №766 від 15.11.2019 р.) <http://surl.li/bgfpz>. Окремі елементи дуальної форми освіти реалізуються в циклі практичної підготовки: навчання на робочих місцях, участь у наукових заходах різних рівнів.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Обсяг ОП в цілому відповідає вимогам чинного законодавства. ОНП є структурованою в контексті розподілу загального часу навчання за семестрами, роками, аудиторною і самостійною роботою здобувачів освіти. Структура ОНП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через вільний вибір навчальних дисциплін в обсязі 30% від загальної кількості кредитів на весь період навчання. ОНП містить сучасні ОК, що зокрема формує у здобувачів уміння готувати грантові проєкти з урахуванням вимог, що встановлені організаціями та фондами, що фінансово підтримують виконання наукових досліджень.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

ЕГ констатує неузгодженість між ОНП і навчальним планом в частині поділу освітніх компонентів на цикли підготовки. В навчальному плані виділено 3 цикли: загальної підготовки, професійно-наукової підготовки, практичної підготовки. В ОНП виділено 2 цикли підготовки: загальної та загальнонаукової. Цикл загальнонаукової підготовки, в свою чергу, розділений на теоретичну підготовку і практичну підготовку. ЕГ рекомендує при оновленні ОНП дотримуватися єдиного підходу в ОНП і навчальному плані щодо розподілу освітніх компонентів на цикли підготовки. Недоліком навчального плану є відсутність конкретизації розподілу аудиторних годин за видами занять. ЕГ рекомендує до початку нового навчального року зазначати в навчальному плані кількість годин за видами занять (лекції, практичні, семінарські, лабораторні, індивідуальні тощо). ЕГ відзначає порушення послідовності в нумерації вибіркових дисциплін. Так, в 3 семестрі вивчається ВД6, а після неї в 4 семестрі ВД4 і ВД5. ЕГ рекомендує при оновленні ОНП відновити послідовність в нумерації вибіркових дисциплін. ЕГ відзначає відмінність в назві практики в ОП (Науково-педагогічна практика) і в Програмі практики (Педагогічна практика). ЕГ рекомендує до початку нового навчального року дотримуватися єдиної назви у всіх видах навчально-методичної документації. Для ОК7 Методологія освітніх вимірювань на самостійну роботу передбачено 70 годин з загальної кількості 90 годин, що становить 77,8% і перевищує передбачене «Положенням про організацію освітнього процесу...» 2/3 від загального обсягу навчального часу. ЕГ рекомендує до початку нового навчального року привести співвідношення навчального часу, відведеного на аудиторну і самостійну роботу аспірантів, у відповідність до чинних положень Університету.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП в цілому структурована коректно. В обов'язковій частині вона містить 11 ОК, що об'єднані в три цикли: загальної, професійно-наукової, практичної підготовки, що відповідає нормативним вимогам. У ПНУ ім. В. Стефаніка в цілому реалізоване право здобувачів освіти на вільний вибір ОК, в умовах якого здобувач цієї ОНП мають змогу обрати дисципліни інших ОП і будувати власну освітню траєкторію. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок. Навчально-методична документація містить низку неузгодженостей, які ЕГ вважає несуттєвими. ОНП цілком відповідає вимогам за підкритеріями 2.1, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, а також загалом відповідає вимогам за підкритеріями 2.2, 2.8. Експертна група вважає, що ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 2 з недоліками, які є несуттєвими та можуть бути швидко усунені.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на ступінь доктора філософії ... ПНУ в 2023р. зі змінами (редакція 4) (https://admission.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/6/2023/08/dodatok-8-__pp-phd_-2023_final.pdf) є додатком 8 до Правил прийому до ПНУ ім. С. Стефаніка, затверджених рішенням Вченої ради від 06.06.2023р., пр. №5 і наказом ректора № 484 від 07.08.2023р., оприлюднених на офіційному сайті ПНУ (https://admission.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/6/2023/08/pravya-pryjomu-2023_redaktsiia-4-1.pdf). Вивчення змісту цих правил надають підстави стверджувати, що Правила прийому на ОНП в 2023р. зі змінами в цілому є зрозумілими, логічно побудованими, чітко прописаними та не містять дискримінаційних положень. Вступники подають документи, серед яких список опублікованих наукових праць. Для конкурсного відбору осіб, зараховуються бали за два вступних іспити. Вступні іспити оцінюються за 100 - 200бальною шкалою. Конкурсний бал розраховується за формулою $KB = K1 * P1 + K2 * P2$, де $P1$ – оцінка за вступний іспит зі спеціальності, $P2$ – оцінка за вступний іспит з іноземної мови. $K1 = 0,7$, $K2 = 0,3$ – вагові коефіцієнти. Вступні іспити відбуваються у письмово-усній формі. Особи, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності) ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), складають додаткові вступні випробування, яке оцінюється як "достатньо/недостатньо". Здобувачі, гарант, зав. відділу аспірантури і докторантури на відповідних зустрічах підтвердили саме такий порядок вступу на ОНП. Апеляції на результати вступних випробувань, що проведені Університетом, розглядає апеляційна комісія Університету, що діє відповідно до Положення про апеляційну комісію ПНУ імені Василя Стефаніка. Її склад та порядок роботи затверджуються наказом ректора. Випадків апеляції на даній ОНП не було.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

На сайті приймальної комісії <https://admission.pnu.edu.ua/prohramovi-vymohy-do-vstupnykh-vyprob-2/> доступна програма вступного іспиту з Педагогіки професійної освіти, схвалена Приймальною комісією ПНУ 24.04.2023, протокол №1. Аналіз даної програми засвідчив її відповідність сучасним теоретичним положенням педагогіки

професійної освіти. Однак на титульному аркуші зазначено, що програма для зарахування за суміжною спеціальністю. Водночас в Правилах прийому (https://admission.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/6/2023/08/dodatok-8-pp-phd_-2023_final.pdf) вступний іспит зі спеціальності передбачений для всіх категорій вступників. ЕГ рекомендує привести реквізити програми вступного іспиту з Педагогіки професійної освіти у відповідність до Правил прийому на ступінь доктора філософії... Якщо особи вступають до аспірантури з іншої галузі знань або спеціальності, ніж та, яка зазначена в дипломі магістра (спеціаліста), вони складають додаткове вступне випробування за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями), яке оцінюється «достатньо/недостатньо». На сторінці Приймальної комісії доступні Програмові вимоги для проведення додаткового вступного випробування із «Загальної педагогіки і психології», схвалені Приймальною комісією ПНУ 24.04.2023, протокол №1. Як повідомила гарант, програма вступного випробування формується кафедрою початкової освіти за участю гаранта освітньої програми та оновлюється відповідно до новітніх досягнень у галузі педагогічної науки. Програмові вимоги оновлюються щорічно і знаходяться у вільному доступі на офіційному веб-сайті університету. ЕГ констатує, що правила прийому на навчання за ОНП враховують особливості самої освітньої програми, і є ефективним способом для формування контингенту здобувачів, які вмотивовані та здатні до навчання на ОНП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання регулюється Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу ПНУ ім. В. Стефаніка, затверджене наказом № 173 від 12 квітня 2022 р., яке розміщене на сайті ЗВО <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-akademichnu-mobilnist-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu.pdf>. Результати навчання в рамках академічного співробітництва з закладами-партнерами визначаються з урахуванням європейської системи трансферу і накопичення кредитів ЄКТС або з використанням системи оцінювання навчальних здобутків учасників освітнього процесу, прийнятої у країні закладу-партнера, якщо там не передбачено використання ЄКТС. Інформування здобувачів з питань академічної мобільності здійснюється систематично гарантом ОНП, НПП, працівниками відділу міжнародних відносин ПНУ, Радою з науково-дослідної роботи студентів, аспірантів і молодих вчених, телеграм каналу PNU|Grant Hub. На зустрічах зі здобувачами і представниками студентського самоврядування ЕГ переконалася в тому, що здобувачі обізнані щодо можливостей академічної мобільності. Втім, прикладів академічної мобільності на цій ОНП не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в ПНУ ім. В. Стефаніка, введене в дію наказом ректора від 24 листопада 2022 р. № 672 <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>. Також у рамках вивчення ОК НПП інформують аспірантів про порядок зарахування результатів неформальної освіти. Під час зустрічей підтверджена інформація відомостей про самооцінювання, згідно якої аспіранти беруть активну участь в дистанційних курсах, вебінарах, тренінгах (Prometheus, Coursera, EdEra, Всеосвіта тощо) і отримали відповідні сертифікати (<http://surl.li/oynoe>, <http://surl.li/oynpj>, <http://surl.li/oynpu>, <http://surl.li/oynqf>, <http://surl.li/oynql>). У ПНУ функціонують платформи для неформальної освіти: Центр інноваційних освітніх технологій «PNU EcoSystem» <https://ciot.pnu.edu.ua/>, проектно-освітній центр «Агенти змін» <http://surl.li/nazwc>, Paragraph <https://paragraph.if.ua/about/>. У Центрі інноваційних освітніх технологій «PNU EcoSystem» проводяться курси підвищення кваліфікації для здобувачів PhD і НПП, обсягом 30 акад. год. За останні 2 роки такі сертифікати про підвищення кваліфікації отримали аспіранти, котрі є викладачами закладів фахової передвищої освіти (С.Сидорів <http://surl.li/ozxga>, О.Сороколіта <http://surl.li/oynnd>, Т.Гоцанюк <http://surl.li/oynom>). В процесі проведення зустрічей ЕГ отримала підтвердження того, що підтвердила, що на ОНП є приклади перезарахування результатів неформальної освіти. Свідомство про підвищення кваліфікації СЕ22 №1237 у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаніка за темою «Професійний розвиток викладача в умовах воєнного часу» аспірантки Т.Гоцанюк <http://surl.li/oynom> було зараховано при вивченні ОК 6 «Сучасні тенденції розвитку теорії та методики професійної освіти» (Тема 3: Сучасні тенденції розвитку змісту вищої освіти крізь призму компетентнісного підходу)

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

В ПНУ ім. В. Стефаніка є процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, а також конкретні приклади практики застосування вказаних правил на ОНП. Позитивною практикою є наявність в ПНУ

платформ для неформальної освіти: Центр інноваційних освітніх технологій «PNU EcoSystem», проектно-освітній центр «Агенти змін», Paragraph.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

На титульному аркуші програми вступного випробування з Педагогіки професійної освіти зазначено, що програма для зарахування за сім'яною спеціальністю. Водночас в Правилах прийому вступний іспит зі спеціальності передбачений для всіх категорій вступників. ЕГ рекомендує до початку вступної кампанії привести реквізити програми вступного іспиту з Педагогіки професійної освіти у відповідність до Правил прийому на ступінь доктора філософії. (PhD) та ступінь доктора наук Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Нормативна база, що регламентує процедуру вступу на ОНП, є зрозумілою і чіткою. Процедура вступу не містить дискримінаційних положень і визнає можливість апеляції. Програма вступного іспиту з Педагогіки професійної освіти враховує особливості ОНП. Інформація щодо чинної в ЗВО системи визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності та отриманих в неформальній/інформальній освіті відкрита і доведена до відома здобувачів освіти. Реалізовано є практика визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Позитивною практикою є наявність в ПНУ платформ для неформальної освіти: Центр інноваційних освітніх технологій «PNU EcoSystem», проектно-освітній центр «Агенти змін», Paragraph. ОНП цілком відповідає вимогам за підкритеріями 3.1, 3.4, а також загалом відповідає вимогам за підкритеріями 3.2, 3.3. Зазначені недоліки не є суттєвими. Отже, ОНП загалом відповідає визначеному критерію 3 з рівнем відповідності «В».

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Навчання за ОНП здійснюється за очною (денна, вечірня) формою здобуття вищої освіти. Освітній процес реалізується у таких формах: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи. Основними видами навчальних занять є: лекція, лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття, консультація, що відображено у Положенні про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <http://surl.li/myqwd>. У результаті вивчення матеріалів та проведення фокус-груп ЕГ було відзначено, що для ОНП притаманним є поєднання традиційних та інноваційних лекцій, практичних та індивідуальних занять, дистанційного, проектного навчання, тренінгів, самонавчання та ін. На ОНП застосовують різні форми контрольних заходів (тести, захист проєктів, усно-письмова здача екзаменів/заліків). Заявлені у ОНП цілі та програмні результати навчання досягаються завдяки вдалому поєднанню традиційних та інтерактивних методів (проектний, кейс-стаді, синектики та ін.), методів творчого пошуку (альтернативних рішень, контрольних запитань), методів дистанційного навчання, тренінгів та ін. Форми та методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу, що реалізується через партнерський стиль взаємин, вільний вибір дисциплін варіативної складової, вибір тематики дослідження. Студентоцентрований підхід на ОНП передбачає залучення здобувачів до оцінки ОК ОНП та якості викладання через опитування, які проводяться у системі дистанційного навчання (<https://d-learn.pnu.edu.ua>), а також Центром забезпечення якості освіти, що демонструють задоволеність здобувачів (<http://surl.li/nqahq>). Здобувачі мають можливість використовувати для взаємодії та навчання різні платформи: <https://d-learn.pnu.edu.ua/>, <https://pu.webex.com/>, <https://zoom.us>, <https://meet.google.com/>, Moodle). Формування індивідуальної освітньої траєкторії реалізується через укладання індивідуального плану наукової роботи; вибір ВК <http://surl.li/cyvgq>; можливість зарахування результатів навчання за академічною мобільністю <http://surl.li/jjlg>; зарахування результатів навчання, здобутих у процесі неформальної освіти <http://surl.li/dzryl>; можливість навчатися за індивідуальним графіком <http://surl.li/dzryl>; право на академічну та соціальну відпустку відповідно до законодавства; вільний доступ до ресурсів бібліотеки університету <http://lib.pnu.edu.ua/>. НПП на власний розсуд обирають методи навчання і викладання визначають тематику, зміст, види навчальних занять, самостійної роботи, перелік рекомендованої літератури <http://surl.li/pavih>. Аналіз силабусів, результатів опитувань, проведених фокус-груп з гарантом, академічним персоналом та здобувачами ОНП дають змогу ЕГ стверджувати, що форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у ОНП цілей та ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформування здобувачів ОНП про цілі, зміст та ПРН проводиться своєчасно, доступно і зрозуміло. Відповідно до п. 5.1. Положення <http://surl.li/lkiww> лектор зобов'язаний до початку навчального року, подати кафедрі складений ним силабус з конкретизованими критеріями оцінювання, комплект індивідуальних завдань (якщо вони заплановані) та засоби діагностики (контрольні завдання) для проведення підсумкового контролю, а також наповнити освітнім контентом систему дистанційного навчання ЗВО (d-learn.pnu.edu.ua). За ОНП розроблено силабуси усіх ОК, що розміщені на офіційному вебсайті у відповідних вкладках кафедри (<http://surl.li/pavih>, <http://surl.li/pbzbm>), а також на платформі d-learn. У силабусах розкрито загальну інформацію про ОК, анотацію, мету та цілі, компетентності та ПРН, особливості організації навчання, тематику, систему оцінювання, політику курсу та рекомендовану літературу. Результат проведених фокус-груп та аналіз змісту відображених на сайті силабусів за 2022 (<http://surl.li/qerpuh>) та 2023 роки (<http://surl.li/pavih>) дає змогу ЕГ зробити висновок про перегляд та оновлення їх змістовного наповнення. Кафедрою початкової освіти запропонований перелік ВК ОНП та розроблені відповідні силабуси (кафедрою пропонується один з трьох альтернативних ВК <https://kpo.pnu.edu.ua/2023-3/>). На фокус-групах з адміністративним персоналом та НПП ЕГ отримала пояснення, що такий крок обумовлений прагненням підсилити забезпечення компетентностей та ПРН ОНП актуальними вибірковими ОК, а здобувачі мають можливість вибору з університетського каталогу. На фокус-групі зі здобувачами останні підтвердили, що мають можливість обрання будь-яких ВК з каталогу ЗВО (за умови погодження з деканом). Порядок доступу та змістове наповнення системи дистанційного навчання (<https://d-learn.pnu.edu.ua/>) було продемонстровано ЕГ Будник О.Б. на прикладі ОК 4. На фокус-групах зі здобувачами та академічним персоналом ЕГ було з'ясовано, що інформація щодо цілей, змісту та ПРН, а також порядку та критеріїв оцінювання ОК є зрозумілою та надається вчасно (як на першому занятті, так і упродовж усього періоду навчання, а також міститься у системі d-learn). Водночас, ЕГ відмічає, що у силабусах (ОК2, ОК4, ОК6, ОК7, ОК8, ОК9, ОК10, ОК 11) наведено розподіл балів за видами робіт (практичні заняття, самостійна робота, екзамен/залік та ін.), але відсутні критерії оцінювання. Розроблено електронний розклад <http://surl.li/qerqrc>, путівник для науковця <http://surl.li/qerqrh>, путівник для аспірантів <http://surl.li/qerqrc>. Моніторинг результатів опитування <http://surl.li/nqahq> підтверджує задоволеність здобувачів наявною системою інформування щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Кафедрою (<https://kpo.pnu.edu.ua/>) спільно з науково-дослідною частиною (<https://nauka.pnu.edu.ua/>) та радою з науково-дослідної роботи студентів, аспірантів і молодих вчених (<http://surl.li/ggrat>) проводиться систематична робота з долучення аспірантів до участі у наукових семінарах, конференціях, круглих столах та інших наукових заходах різного рівня. Темі наукових досліджень здобувачів є дотичними до наукових інтересів наукових керівників <http://surl.li/qeqdr>. ОК ОНП передбачають завдання для самостійної роботи, які мають пошуковий характер та співвідносяться з науковими інтересами здобувачів. На ОНП є досвід організації гостьових лекцій за участі провідних наукових експертів, у т.ч закордонних (<http://surl.li/nayiu>). Значну роль у реалізації ОНП відіграє проектно-освітній центр «Агенти Змін» <http://agencyzmin.pnu.edu.ua>, Центр інноваційних освітніх технологій «PNU-EcoSystem» <https://ciot.pnu.edu.ua>, на базі яких проводяться тренінги за участі аспірантів, презентуються проекти. Вже на першому році навчання аспірантами вивчається ОК «Філософія і методологія науки» та ОК 6 «Управління науково-дослідними проектами». Здобувачі ОНП та НПП мають можливість безкоштовно опублікувати статті у трьох наукових збірниках університету: Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University (<http://surl.li/qeqgl>), Гірська школа Українських Карпат (<http://surl.li/gwkik>), «Освітні обрії» (<http://surl.li/gwkiq>). Здобувачі публікуються у наукових фахових виданнях, матеріалах конференції на базі ЗВО та інституцій-партнерів (фокус-групи зі здобувачами, стейкхолдерами та на відкрита зустріч). На увагу заслуговує наявність у окремих здобувачів ОНП публікацій у WoS (фокус-група зі здобувачами - Мандро.Л.О.). Під час реалізації ОНП використовуються результати наукових пошуків викладачів у межах науково-дослідних тем <http://surl.li/qeqjn>. Викладачі ОНП були виконавцями наукових проектів: О.Будник, Г.Михайлишин реалізували проект ЄС Еразмус+ КА2 «MoPED» (2017-2022) <http://surl.li/qeqkr>, у рамках якого учасниками були аспіранти (С.Сидорів, Н.Котурбаш). Г.Михайлишин учасник проекту «МОС «Integrative life sciences» for Ukrainian biology students», який фінансується DAAD у рамках програми «Ukraine digital: Ensuring academic success in times of crisis» <http://surl.li/nbhyk>. О.Будник реалізує дослідження у рамках програми NAWA на тему «Вплив військової ситуації на навчання та поведінку українських учнів, котрі навчаються в Польщі та Україні») NoBPN/GIN/2023/1/00017, спільно з Академією Бяльскою імені Івана Павла II (Польща) (аспіранти залучені до проведення опитування). О.Цюняк, Н.Матвеева були учасниками міжнародного проекту «Розвиток культури демократії в педагогічній освіті в Україні, Норвегії, Палестині» <http://surl.li/ozwmb>. Аспірант М. Сидорів є учасником міжнародної програми стажування ADA Inclusive Education Fellowship Program та міжнародного проекту «Без кордонів: розвиток і підтримка інклюзивної освітньої спільноти» <http://surl.li/qeqde>.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Аналіз матеріалів на вебсайті ЗВО та проведені фокус-групи засвідчили, що викладачі ОНП оновлюють зміст освіти відповідно до актуальних наукових досягнень і сучасних практик та урахувуючи сучасний стан розвитку освіти і запити стейкхолдерів. Оновлення, як правило, стосується змісту лекцій, практичних, семінарських занять, завдань для самостійної роботи, тем дисертаційних досліджень, матеріалів для дистанційного навчання. Ініціаторами оновлення освітніх компонентів є гарант ОНП, викладачі, роботодавці та здобувачі. У ВСО зазначено, що оновлення змісту ОК відбувається відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу <http://surl.li/ksgbx>; обговорень на засіданнях кафедри та науково-методичній раді факультету, співпраці зі стейкхолдерами, адміністрацією, академічною спільнотою ЗВО, Радою роботодавців. Результати аналізу силабусів за 2022 (<http://surl.li/qeruh>) та 2023 роки (<http://surl.li/pavih>) та проведених фокус груп підтвердили, що їх зміст оновлюються викладачами щорічно з орієнтацією на наукові досягнення і сучасні практики у галузі викладання і навчання та з урахуванням результатів власних і колективних наукових досліджень, нових стратегічних та нормативних документів України та ЄС, аналітичних оглядів та матеріалів за відповідною тематикою. Зокрема, зміст ОК «Інноваційні педагогічні технології у вищій освіті та професійна етика» було оновлено в рамках проєкту програми ЄС Еразмус+ KA2 «Модернізація вищої педагогічної освіти з використанням інноваційних інструментів викладання – MoPED, No586098-EPP-1-2017-1-UA-EPPKA2-SVNE-JP (2017-2022) з урахуванням європейських практик викладання (цифрові інструменти, освітні відео, навчальна інфографіка, цифрові платформи для формувального та підсумкового оцінювання тощо). У ході проведення фокус-груп ЕГ отримала запевнення, що усі елементи оновленого навчально-методичне забезпечення наявні у системі дистанційного навчання <https://d-learn.pnu.edu.ua/>, до якої мають доступ усі учасники освітнього процесу за попередньою реєстрацією. Порядок доступу та змістове наповнення системи дистанційного навчання було продемонстровано ЕГ Будник О.Б. на фокус-групі з огляду матеріально-технічного забезпечення на прикладі ОК 4 «Інноваційні педагогічні технології у вищій освіті та професійна етика». У процесі викладання ОК передбачено використання можливостей Центру інноваційних освітніх технологій «PNU Ecosystem», зокрема роботу аспірантів у різних навчальних просторах (ІТ-простір, простір мобільного навчання, презентаційний простір, простір рефлексії, конференц-простір).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Провідні цілі інтернаціоналізації діяльності ЗВО відображено у Стратегії інтернаціоналізації ПНУ (<http://surl.li/ksgua>). При цьому Стратегія розвитку ПНУ на 2020-2027 рр. (<http://surl.li/ekoig>) визначає інтернаціоналізацію як важливу частину стратегії розвитку ЗВО, входження університету у світові рейтинги, створення міжнародних консорціумів тощо. Наразі університет підтримує зв'язки з понад 50 ЗВО (<http://surl.li/ksnqn>), забезпечується участь НПП у міжнародних освітніх та наукових проєктах, стажуваннях, академічній мобільності, тренінгах, конференціях, міжнародних круглих столах <http://surl.li/quech>. Освітня складова, викладання та наукові дослідження в межах ОНП базуються на засадничих принципах, що відображені у стратегії інтернаціоналізації та стратегії розвитку ЗВО. У контексті ОНП викладачами налагоджено низку партнерських зв'язків та здобутий досвід у програмах міжнародної мобільності Еразмус+: (О.Будник, Г.Михайлишин) <http://surl.li/mzboz>; міжнародних стажувань (О.Будник (Польща, Італія), Г.Михайлишин (Німеччина), О.Цюняк (Румунія) та ін.). Налагоджено співпрацю із Марекком Рембежем, професором Сілезького університету в Катовіце, який проводив відкриті лекції для аспірантів та зустрічався з викладачами щодо вдосконалення ОНП <http://surl.li/phfge>. Зарубіжні стажування пройшли усі НПП. Аспірантка Н.Котурбаш проходить міжнародне стажування в University at Buffalo The State University of New York School of Management UB Global-Cloe Leadership Program (Yearlong). Здійснюється поглиблена мовна підготовка аспірантів та НПП (курси з поглибленого вивчення англійської мови), розширюється обсяг публікацій викладачів у фахових виданнях та Scopus, Web of Science (<http://surl.li/queudo>). Здобувачі ОНП мають доступ до міжнародних інформаційних ресурсів (Scopus, Web of Science) через сайт наукової бібліотеки ЗВО <http://lib.pnu.edu.ua/electronic.php>. Університет заохочує викладачів публікувати результати наукових досліджень у міжнародних журналах у т.ч. шляхом зменшення навчального навантаження (відповідно до Положення про підтримку наукових і НПП університету за публікації, які індексуються наукометричними базами даних Scopus та Web of Science <http://surl.li/lbbpc>); забезпечує доступ до інформації про програми академічної мобільності Erasmus+ <http://surl.li/eojobn> та надає консультаційну підтримку (у т.ч. через відділ управління проєктами <https://projects.pnu.edu.ua>, основними завданнями якого є консультування щодо розробки та подання конкурсних проєктних заявок та супровідного пакету документів на отримання грантових коштів, надання допомоги в написанні конкурсних заявок, здійснення супроводу під час подання конкурсних проєктних заявок та ін.)

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Використання можливостей Центру інноваційних освітніх технологій «PNU-EcoSystem», проєктно-освітнього центру «Агенти Змін»; своєчасне та доступне інформування здобувачів про цілі, зміст та політику курсів, у тому числі з використанням силабусів (оприлюднені на вебсайті та у системі дистанційного навчання (<https://d-learn.pnu.edu.ua>); проведення різноманітних інформаційних заходів (у т.ч. інформування через систему D-learn, путівник для науковця, путівник для аспірантів); перегляд ОНП та оновлення ОК з урахуванням кращих вітчизняних та закордонних практик, досвіду участі НПП у міжнародних проєктах та стажуваннях (у т.ч. через імплементацію та дисемінацію досвіду участі у проєкті MoPED; поєднання навчання з дослідженнями (у т.ч. завдяки

участі у програмах від DAAD, NAWA, ADA); студентоцентризм; дієва система наукового супроводу і підтримки аспірантів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

ЕГ вважає, що удосконалення ОНП варто здійснювати підсилюючи інтернаціоналізацію, зокрема, активізувати протягом наступного навчального року залучення здобувачів до участі у виконанні міжнародних науково-дослідницьких програм та проєктів. До початку 2024/2025 навчального року гаранту та НПП, що залучені до реалізації ОНП, забезпечити відображення у силабусах не лише розподілу балів за видами робіт, але і критеріїв оцінювання.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Проведений аналіз нормативних документів ЗВО, інформації з вебсайту та результатів фокус-груп дозволяє ЕГ стверджувати, що ОНП відповідає вимогам Критерія 4. Форми та методи навчання та викладання надають здобувачам можливість досягти визначених у програмі цілей та результатів навчання, відповідають принципам студентоцентрованого підходу та академічної свободи. Інформація, яку отримують здобувачі, зрозуміла та сприяє реалізації навчання за індивідуальною освітньою траєкторією. Система дистанційного навчання ЗВО «D-learn» наповнена освітнім контентом, містить необхідну та структуровану для здобувачів інформацію. На вебсайті доступні силабуси усіх нормативних та вибіркового ОК. На ОНП реалізується принцип поєднання навчання та наукових досліджень. Здобувачі залучені до наукової роботи, результати їх досліджень публікуються в різних наукових виданнях та представлені на семінарах та конференціях. Викладачі ОНП мають наукові публікації, які індексуються у наукометричних базах «Scopus» та/або «Web of Science». Викладачі систематично оновлюють зміст курсів, враховуючи досягнення сучасної практики у відповідній галузі. ОНП цілком відповідає вимогам за підкритеріями 4.1, 4.3, 4.4 а також загалом відповідає вимогам за підкритеріями 4.2, 4.5. Загалом, враховуючи наведені сильні та слабкі сторони, ЕГ вважає, що ОНП відповідає рівню «В», оскільки має значний перелік сильних сторін і позитивних практик та не містить фундаментальних недоліків.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та система оцінювання здобувачів відображені в силабусах дисциплін (<http://surl.li/pavih>, <http://surl.li/pbzbm>), та доводяться аспірантам під час першої зустрічі в рамках дисципліни, про що було підтверджено і на зустрічах з викладачами та на зустрічах з аспірантами. В ПНУ ім. В.Стефаніка діє Положення про організацію освітнього процесу та розробку документів з організації освітнього процесу в ПНУ <http://surl.li/ksgbx>, Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук <http://surl.li/mzbpkr>, в яких також відображені форми контрольних заходів та загальна інформація про види навчальних занять. На сайті ЗВО силабуси розподілені: обов'язкові компоненти ОНП та вибіркові компоненти ОНП. Силабуси містять під описом змісту тем рекомендовану літературу, серед якої зустрічаються літературні джерела старше 5 років. Загальних критеріїв оцінювання в силабусах дисциплін не виявлено Основні форми поточного контролю, що зустрічаються у силабусах дисциплін: опитування, семінари, захист лабораторних та практичних робіт, тести, виконання індивідуальних завдань, контрольних робіт. Інформація про іспити публікується на сайті ЗВО <https://asu.pnu.edu.ua/search-groups.html> та дублюється на електронну пошту аспірантів. Шкала оцінювання та процедура проведення заліків та екзаменів наведена у силабусах дисциплін, а результати оцінювання аспірантів заносяться в е-журнали академічних груп. Перегляд відомостей внесених у е-журнал, доступні лише персонально здобувачу. Здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти не відзначають жодних проблем щодо незрозумілості системи оцінювання навчальної дисципліни чи несправедливого оцінювання. Під час інтерв'ювання стейкхолдерів, ЕГ переконалася в тому, що форми контрольних заходів та система оцінювання є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої для третього (освітньо-наукового) рівня освіти відсутній. В кінці кожного року аспіранти звітують по виконанню індивідуального плану перед атестаційною комісією. Результати затверджуються на Вченій раді на підставі Постанови КМУ від 12 січня 2022 р. №44 (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/44-2022-%D0%BF#Text>)

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів відображені в силабусах, що опубліковані на сайті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <http://surl.li/ravih> , <http://surl.li/pbzbm> , та визначені в Положенні про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу <http://surl.li/ksgbx> та Положенні про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук <http://surl.li/mzbpk>. Для запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, усі контрольні заходи можуть здійснюватися дистанційно з використанням можливостей ІКТ у тестовій формі з використанням ІТ-технологій за заявою здобувача вищої освіти або викладача https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/10/329_29.05.2018.pdf Під час зустрічей з викладачами та здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти всі відзначали, що правила проведення контрольних заходів доводяться до здобувачів та є чіткими і зрозумілими. Здобувачі відзначили, що ситуацій коли аспірант не погоджувався з оцінкою не було на ОНП та оцінювання відбувається об'єктивно, але вони знають про можливість оскарження результатів, повторного їх проходження та ознайомлені з процедурою. Порядок оскарження результатів та повторного їх проходження описані в Кодекс честі ПНУ <http://surl.li/dhres> але таких випадків на ОНП не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

В Прикарпатському національному університету імені Василя Стефаника діє: Кодекс честі <http://surl.li/dhres>; Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти <http://surl.li/dhrfb> ; Положення про запобігання академічному плагіату <http://surl.li/dzugk> ; Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності <http://surl.li/dhrfg>. Слід зазначити, що в ЗВО успішно функціонує Відділ запобігання та протидії корупції <https://vzv.pnu.edu.ua/> , в основі роботи якого є попередження різних проявів корупції, працюють «гаряча лінія» ректора (<https://kpo.pnu.edu.ua/hariacha-liniia-z-rektorom/>) та форми зворотного зв'язку (<https://kpo.pnu.edu.ua/zvrototnyj-zv-iazok/>). Принципи академічної доброчесності досягаються в першу чергу за рахунок періодичних семінарів та конференцій, інформування на сайті кафедри сторінки «Академічна доброчесність» <https://kpo.pnu.edu.ua/akademichna-dobrochesnist-2/>, здобувачі підписують Декларацію про академічну доброчесність <https://kpo.pnu.edu.ua/deklaratsiia-pro-dotrymannia-akademichnoi-dobrochesnosti/> . В ОНП наявні дисципліни: ОК «Філософія і методологія науки», «Організація наукової діяльності» ВК «Академічна доброчесність у науковій діяльності», «Захист інформації» основна мета яких – це коректне використання у наукових роботах інформації з інших джерел для уникнення плагіату; дотримання правил бібліографічного опису джерел і цитувань. Викладачі та наукові керівники аспірантів мають гарний досвід участі в міжнародних журналах, де завжди визначені правила щодо академічної доброчесності, з якими керівники аспірантів знайомлять здобувачів. Всі дисертаційні роботи перевіряються на плагіат програмним забезпеченням Unicheck та Plagiat.pl. В наукових журналах, що функціонують при ЗВО , де здобувачі та викладачі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника активно публікуються, наявна процедура рецензування для запобігання порушення академічної доброчесності. Випадків порушення академічної доброчесності на ОНП не було виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Критерії оцінювання навчальних дисциплін вчасно висвітлюються здобувачам та відображені на сайті у силабусах. Проводяться заходи щодо дотримання академічної доброчесності за рахунок індивідуального підходу до здобувачів, періодичних конференцій та семінарських доповідей аспірантів та перевірок текстів на плагіат.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Окрім критеріїв оцінювання навчальних дисциплін у силабусах відобразити загальні критерії оцінювання до початку нового навчального року. Залучити зовнішніх стейкхолдерів до оцінювання результатів.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Експертна група оцінює позитивно відповідність ОНП критерію 5, а саме підкритерії 5.1, 5.2, 5.3, 5.4 за наявність відповідності нормативним вимогам для ЗВО: чіткість, логічність, неупередженість критеріїв оцінювання, що базуються на відповідних положеннях, відображених на веб-сайті і повідомляються здобувачам заздалегідь; приділення уваги проблемам академічної доброчесності. Запровадити практику залучення зовнішніх стейкхолдерів до оцінювання результатів.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

У реалізації ОНП задіяні викладачі з належним рівнем академічної та/або професійної кваліфікації, про що свідчать дипломи про вищу освіту, наукові ступені та/або атестати про присвоєння вчених звань, наукові публікації відповідно до визначених ОП цілей та ПРН та згідно з закріпленими ОК. Загальна кількість викладачів, залучених до реалізації нормативної складової ОНП, становить 8 осіб, з них: докторів наук - 5, професорів - 6 (у т.ч. 1 сумісник) та 1 - кандидат наук, доцент. Наково-педагогічний стаж залучених викладачів становить від 12 років (Цуняк О.П.) до 29 років (Кондур О.С.). Відповідно до табл. 2 ВСО ОНП 7 НПП працює за основним місцем роботи: д-р.пед.наук, проф. Будник О.Б. – ОК10 Педагогічна творчість викладача ЗВО, ОК 4 Інноваційні педагогічні технології у вищій освіті та професійна етика; д-р.пед.наук, проф. Стинська В.В. – ОК 8 Методика викладання професійно-орієнтованих дисциплін в закладах освіти; д-р.пед.наук, проф. Цуняк О.П. – ОК 6 Сучасні тенденції розвитку теорії та методики професійної освіти; д-р. фіз.-мат. наук, проф. Гасюк І.М. – ОК2 Організація наукової діяльності; д-р.філос. наук, проф. Гоян І.М. – ОК 3 Філософія і методологія науки, канд. фіз.-мат. наук, проф. Никируй Л.І. – ОК 5 Управління науково-дослідними проектами; канд. філол. наук, доц. Петрина О.С. – ОК1 Іноземна мова. За сумісництвом залучено 1 НПП: д.п.н., проф. Кондур О.С. – ОК9 Європейська політика забезпечення якості освіти, ОК 7 – Методологія освітніх вимірювань. Якісний склад робочої групи та задіяних до реалізації ОНП викладачів забезпечує досягнення визначених ОНП цілей та програмних результатів навчання. НПП мають публікації у Scopus та Web of Science (Цуняк О.П., Будник О.Б., Кондур О.С., Михайлишин Г.Й., Петрина О.С., Гасюк І.М., Гоян І.М., Никируй Л.І. та ін.) <http://surl.li/queudo>. Загалом усі НПП задіяні до реалізації ОНП (у т.ч. викладачі вибіркових компонентів ОНП: Котик М.В., Запужляк Р.І., Прокопів Л.М, Оліяр М.П., Протас О.Л., Червінська І.Б., Качак Т.Б., Матвєєва Н.О., Стинська В.В., Михайлишин Г.Й.) мають відповідну академічну та/або професійну кваліфікацію щодо ОК, які вони викладають, не менше чотирьох досягнень у професійній діяльності за останні п'ять років, визначених у пункті 38 Ліцензійних умов <http://surl.li/queudo>. Академічна кваліфікація викладачів підтверджена даними про освіту, підвищення кваліфікації та наукову діяльність. Усі викладачі мають більше 4 публікацій у фахових наукових виданнях та пройшли зарубіжні стажування, є учасниками програм міжнародного стажування. Серед викладачів є члени редакційних колегій фахових наукових видань (Цуняк О.П., Будник О.Б., Кондур О.С., Гасюк І.М., Михайлишин Г.Й., Качак Т.Б., Червінська І.Б.) та видань включених до Scopus, Web of Science (Никируй Л.І.).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів ОНП відбуваються відповідно до Положення про порядок заміщення посад НПП (<http://surl.li/mhuqj>). Процедура проведення конкурсу складається з таких етапів: оголошення конкурсу та прийом документів від претендентів на посаду НПП; підготовка виборів; проведення виборів (п.11). Претенденти на посаду НПП повинні відповідати ЛУ щодо ОК, на які вона можуть претендувати (п.4). Оголошення про проведення конкурсу, термін та умови його проведення публікуються на офіційному вебсайті ЗВО та у друкованих ЗМІ. НПП обираються за конкурсом на заміщення посад строком до п'яти років, а у визначених п. 1.1. Положення (<http://surl.li/mhuqj>) випадках укладається строковий трудовий договір (контракт) терміном на п'ять років. Конкурс на заміщення посад НПП проводиться з дотриманням таких принципів: відкритості; гласності; таємного та вільного волевиявлення; добровільної участі у виборах; демократичності; забезпечення рівності прав учасників виборів (п.10). З метою організації та проведення конкурсу наказом ректора створюється конкурсна комісія (Положення про

конкурсну комісію університету <http://surl.li/lqjwe>), метою роботи якої є розгляд кандидатур, наданих документів і прийняття рішень щодо обрання на посади старших викладачів, викладачів, асистентів та ухвалення рекомендацій Вченої раді ЗВО щодо обрання на посади завідувачів кафедр, професорів, доцентів. Під час конкурсного відбору викладачів ОНП враховується щорічне рейтингування викладачів у ЗВО <http://surl.li/bgbsh>. ОК закріплюються за кафедрами університету відповідно до Порядку розподілу навчальних дисциплін між НПП кафедр університету <http://surl.li/lbask>. У межах кафедри розподіл ОК між НПП кафедри здійснюється на підставі цього ж Порядку. Рівень професіоналізму викладачів ОНП підтверджують наукові ступені та вчені звання, результати наукових досліджень, публікації у наукових виданнях (у т.ч. Scopus, WoS) <http://surl.li/qeudo>. Будник О.Б., Кондур О.С., Стинська В.В. Цюняк О.П. є членами спеціалізованої вченої ради Д20.051.01 (13.00.01 та 13.00.04) <http://surl.li/mzcre>, залучаються до діяльності разових рад у галузі знань 01 Освіта/Педагогіка. Наукові керівники та викладачі ОНП є членами редколегій фахових та зарубіжних наукових журналів (Будник О.Б., Кондур О.С., Михайлишин Г.Й., Цюняк О.П., Червінська І.Б., Оліяр М.П.). Кондур О.С. є експертом МОН України (<http://surl.li/eoiuu>) з експертизи проєктів наукових досліджень за тематичним напрямом «19. Педагогіка, психологія, проблеми молоді та спорту». Процедури конкурсного добору викладачів ОНП є прозорими, дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму та відображені у відкритому доступі на вебсайті ЗВО. Проведені фокус-групи з викладачами, менеджментом та адміністративним персоналом підтвердили застосування на ОНП прописаних у відповідних положеннях та наказах (<http://surl.li/qexwh>) процедур конкурсного добору.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЗВО залучає роботодавців до перегляду ОНП та організації освітнього процесу на основі укладених угод про співпрацю <http://surl.li/bemhy>. Університет є учасником Меморандуму про створення «Об'єднання інституцій-партнерів «Педагогічна синергія» (<http://surl.li/naxprq>) у рамках якого серед ключових напрямів співпраці визначено і організацію онлайн лекторію із запрошенням провідних зарубіжних і вітчизняних учених та проведення практичних заходів (вебінарів, тренінгів, воркшопів). Координатором від університету є гарант ОНП Цюняк О.П. За участі здобувачів та викладачів ОНП 09.02.2023 року відбулося перше засідання та презентація онлайн лекцій від професорки Державного закладу вищої освіти імені Стефана Баторія у Скерневіцах (Польща) Тереси Яніцка-Панек та д.п.н., проф. Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України Лавріненка О.А. <http://surl.li/mzzez>. 4 травня 2023 року Цюняк О.П. спільно з аспіранткою 1-го року навчання ОНП взяли участь у панельній дискусії щодо звіту ЮНЕСКО «Переосмислення нашого майбутнього разом. Новий соціальний контракт на освіту» <http://surl.li/mzzej>. Участь роботодавців передбачено при розробці та вдосконаленні ОНП шляхом їх анкетування, запрошення до участі у розширених засіданнях кафедри та шляхом надання рецензій. Зокрема проводиться анкетування роботодавців щодо якості підготовки здобувачів ступеня доктора філософії, які навчаються за ОНП <http://surl.li/qeupo> та обговорення проєкту ОНП <http://surl.li/qeupx>. Роботодавці залучені до розроблення ОНП у якості рецензентів (М.Вовк, Н.Мачинська, Т.Федірчик) <http://surl.li/mxeoo>. При проведенні фокус-групи роботодавці підтвердили свою залученість до перегляду та обговорення ОНП на засіданнях кафедри, під час участі у наукових конференціях та круглих столах, при спільній роботі у спецрадах, у ході неформального спілкування тощо.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

У ході реалізації освітньої складової ОНП ЗВО використовує різні форми співпраці з професіоналами-практиками, експертами галузі та представниками роботодавців. Ця взаємодія реалізується через проведення науково-практичних конференцій, наукових семінарів, круглих столів, тренінгів та гостьових лекцій. Університет має значні напрацювання у співпраці з професіоналами-практиками, експертами галузі та представниками роботодавців. ЗВО є учасником Меморандуму про створення «Об'єднання інституцій-партнерів «Педагогічна синергія» (<http://surl.li/naxprq>). Здобувачі ОНП мають можливість долучатися до відкритих лекцій від запрошених лекторів <http://surl.li/qeuyow>. Важливу роль у розвитку співпраці між університетом, фахівцями-практиками та роботодавцями відіграє проєктно-освітній центр «Агенти Змін» (<http://agencyzmin.pnu.edu.ua>) та Центр інноваційних освітніх технологій «PNU-EcoSystem» (<https://ciot.pnu.edu.ua>). На їхній базі проводяться тренінги з участю аспірантів та презентуються інноваційні проєкти. Здобувачів ОНП мали можливість долучатися до відкритих лекцій від запрошених лекторів: Леха Вітковського, доктора хабілітованого філософських наук, професора звичайного гуманітарних наук Інституту Педагогіки Поморської Академії в Слупську (Республіка Польща) на тему: «Освітні трансформації та їхні домінанти: між динамікою та структурою процесуальності» <http://surl.li/nabel>, запрошеного доктора наук гуманістичних Сілезького університету в Катовіцах (Республіка Польща) Маріоли Терези Козубек на тему: «Інклюзія у поглядах Папи Франциска» <http://surl.li/nabeq>.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЗВО комплексно підтримує та стимулює професійний розвиток викладачів, а даний процес регулюється низкою нормативних документів. Зокрема Положення про стажування та підвищення кваліфікації наукових, педагогічних і НПП (<https://bit.ly/3JxZLcs>) детально визначає види, форми, зміст, порядок, тривалість (обсяг), періодичність і

результати стажування та підвищення кваліфікації. Положення про моніторинг і оцінювання процесів забезпечення якості освіти (<http://surl.li/lqmgv>) містить опитувальники стейкхолдерів, результати яких використовуються для вироблення шляхів покращень та усунення невідповідностей. Положення про заохочувальні відзнаки (<http://surl.li/mzbbw>) визначає види відзнак у ЗВО та визначає порядок представлення до нагородження. Положення про порядок надання творчих відпусток (<https://bit.ly/422MYGe>) розкриває умови, тривалість та порядок надання творчих відпусток НПП для закінчення дисертаційних робіт, написання підручників, монографій та в інших випадках. Положення про підтримку наукових і НПП університету за публікації, які індексуються наукометричними базами даних Scopus та WoS (<https://bit.ly/3YFLsa4>) реалізує програму підтримки НПП Університету, які публікують праці у Scopus та WoS, а основними формами підтримки визначає зменшення навчального навантаження і одноразове преміювання, яке здійснюється в межах наявних коштів і кошторисних призначень. НПП мають можливість безкоштовного друку в університетських виданнях (у т.ч. за спеціальністю: Journal of «Vasyl Stefanyk Precarpathian National University» (<http://surl.li/qqqgl>), «Гірська школа Українських Карпат» (<http://surl.li/gwkik>), «Освітні обрії» (<http://surl.li/gwkiq>), отримують фінансову допомогу на видання монографій та можуть отримати творчі відпустки для написання монографій. Зокрема, під час проведення фокус-груп ЕГ з'ясувала, що творча відпустка була надана гаранту програми Цюняк О.П. На сайті ЗВО розміщена інформація щодо підвищення кваліфікації НПП <http://surl.li/kzvvs>. Викладачі проходять стажування не рідше, ніж 1 раз на 5 років і для їх направлення між ПНУ та іншими закладами має бути підписаний договір. Наразі ПНУ має 87 таких договорів/меморандумів про співпрацю/підвищення кваліфікації (стажування, наукове стажування) <http://surl.li/ggewu>, що сприяє професійному розвитку викладачів у співпраці з партнерами. ЗВО веде облік інформації щодо проходження підвищення кваліфікації НПП у розрізі років <http://surl.li/qfatt>. Викладачі проходять щорічне стажування (комплексне підвищення кваліфікації) мінімум 30 год. (1,0 ЄКТС), результати якого затверджуються Вченою радою. У ЗВО діють курси з вивчення англійської мови та функціонує Центр сертифікації з польської мови <https://flec.pnu.edu.ua/>. З метою сприяння професійному розвитку ЗВО розроблено путівник для науковця <http://surl.li/paysz>, який містить інформацію про Університет, основні можливості для науковців та покликаний спростити навігацію в процесі розвитку кар'єри і вдосконалення наукових досягнень.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Відповідно до п. 1.7. Статуту ПНУ <http://surl.li/dftzt> серед основних завдань ЗВО визначено «створення необхідних умов для реалізації учасниками освітнього процесу їхніх здібностей і талантів». Згідно з п.3.2.21 Статуту ПНУ має можливість «встановлювати власні форми морального та матеріального заохочення учасників освітнього процесу», що дозволяє стимулювати розвиток викладацької майстерності. Колективним договором (<http://surl.li/fwcln>) між адміністрацією ПНУ та профспілковим комітетом (зі змінами та доповненнями <https://pnu.edu.ua/dokumenty/>) передбачено Розділ IV «Оплату і стимулювання праці». Реалізація Положення про преміювання працівників ПНУ (додаток 5 до Колективного договору <http://surl.li/fwcln>) сприяє посиленню зв'язку матеріального заохочення і підсумків праці. Положення визначає, що преміювання працівників здійснюється за погодженням з профспілковим комітетом, чітко розкриває умови преміювання, розмір та порядок оформлення виплати премій. Відповідно до п. 4.14 Колективного договору штатним працівникам, які удостоєні почесного звання «Почесний професор ПНУ імені Василя Стефаника» передбачено встановлення надбавки у розмірі 20% посадового окладу. На фокус-групі з адміністрацією та менеджментом ЕГ отримала інформацію про стимулювання професійного розвитку НПП через видання коштом ЗВО монографій здобувачів ступеня доктора наук, виплати одноразової премії за успішний захист дисертації тощо. Розвитку викладацької майстерності сприяють університетські заходи, семінари, вебінари, курси підвищення кваліфікації. Крім матеріального заохочення ЗВО реалізує практику зменшення годин навчального навантаження викладачів, які мають публікації Scopus та/або WoS відповідно до Положення про підтримку наукових і НПП університету за публікації, які індексуються наукометричними базами даних Scopus та Web of Science (<https://bit.ly/3YFLsa4>). Зокрема, серед НПП, що задіяні у реалізації ОНП значна частина (О.Будник, О.Цюняк, І.Червінська, Г.Михайлишин, О.Кондур, М.Олійяр, Т.Качак, Н.Матвеева, І.Гоян та ін.) мають зменшене навчальне навантаження. Розвитку викладацької майстерності сприяє реалізація Положення про рейтингове оцінювання ефективності роботи НПП <http://surl.li/bgbsh>. Згідно з Положенням про порядок надання творчих відпусток (<http://surl.li/ggenk>) ЗВО реалізує підхід щодо підтримки своїх науковців шляхом надання відпусток для підготовки дисертації, монографій, посібників (гарант ОНП О.Цюняк підтвердила отримання творчої відпустки). У ЗВО запроваджено щорічну академічну нагороду імені Василя Стефаника <http://surl.li/dufzl>. НПП нагороджуються відповідно до Положення про заохочувальні відзнаки <http://surl.li/mzbbw> (Т.Качак, І.Червінська). Під час проведених фокус-груп з викладачами, керівництвом та менеджментом, а також з урахуванням отриманої з відкрити джерел інформації, ЕГ вдалося підтвердити факти морального та матеріального стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Академічна та/або професійна кваліфікація НПП забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання ОНП; до реалізації ОНП залучені досвідчені та кваліфіковані викладачі, що у переважній більшості мають науковий ступінь доктора наук та/або вчене звання професора; мають публікації, які індексуються наукометричними базами даних Scopus та Web of Science (Цюняк О.П., Будник О.Б., Кондур О.С., Михайлишин Г.Й., Петрина О.С., Гасюк І.М., Гоян І.М., Никируй Л.І. та ін.); пройшли закордонні стажування (Будник О.Б., Михайлишин Г.Й., Никируй Л.І., Гоян І.М.); є членами редакційних колегій фахових наукових видань (Цюняк О.П., Будник О.Б., Кондур О.С., Гасюк

І.М., Михайлишин Г.Й., Качак Т.Б., Червінська І.Б.) та видань включених до Scopus, Web of Science (Никируй Л.І.). Залученість роботодавців та експертів галузі до розробки, рецензування ОНП та проведення гостьових лекцій; система заохочення та мотивування професійного розвитку викладачів (видання коштом ЗВО монографій здобувачів ступеня доктора наук, виплата одноразової премії за успішний захист дисертації, зменшення годин навчального навантаження НПП за публікації у Scopus та/або WoS, надання творчих відпусток для підготовки дисертації, монографій, посібників); широкі можливості для підвищення кваліфікації, у т.ч. через внутрішні курси на базі ЗВО (центр інноваційних освітніх технологій «PNU EcoSystem»; проектно-освітній центр «Агенти змін»; курси з вивчення англійської мови тощо) та у співпраці з партнерами (об'єднання інституцій-партнерів «Педагогічна синергія»); чітка, прозора та належним чином врегульована нормативними документами процедура підбору кадрів; проведення опитування здобувачів щодо якості організації освітнього процесу на ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, роботодавців, гостьових лекторів на ОНП відбувається несистематично, та не у повній мірі відображає специфіку ОНП. До початку нового навчального року гаранту ОНП рекомендовано розробити план залучення ключових стейкхолдерів до освітнього процесу, проведення аудиторних занять, тренінгів, майстер-класів, гостьових лекцій (орієнтовно два-три заходи на семестр) відповідно до змісту ОНП (у т.ч. в рамках об'єднання інституцій-партнерів «Педагогічна синергія» та укладених міжінституційних угод).

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Залучені до реалізації ОНП викладачі мають відповідну академічну та/або професійну кваліфікацію, значний стаж науково-педагогічної роботи (від 12 до 29 років), проходять підвищення кваліфікації (у т.ч. за кордоном), є авторами публікацій у наукових фахових виданнях (у т.ч. наявні публікації у Scopus та WoS). Процедура конкурсного підбору викладачів є прозорою та чітко врегульованою нормативними документами ЗВО. Дієвою є система заохочення НПП та стимулювання розвитку викладацької майстерності. Ключові роботодавці залучаються до рецензування та оновлення змісту ОНП. Проводиться щосеместрове опитування здобувачів ОНП з подальшим відображенням та урахуванням їх результатів. ОНП цілком відповідає вимогам за підкритеріями 6.1, 6.2, 6.3, 6.5, 6.6, а також загалом відповідає вимогам за підкритерієм 6.4. Зазначені недоліки не є суттєвими. Отже, ОНП загалом відповідає визначеному критерію 6 з рівнем відповідності «В».

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Фінансові та матеріально-технічні ресурси забезпечують досягнення визначених ОНП цілей та ПРН. Фінансові ресурси ЗВО є достатніми для реалізації ОНП, її подальшого розвитку та формуються за рахунок надходжень до загального та спеціального фонду. Інформація про фінансові ресурси відображена на сайті у вкладці «Публічна інформація» (<http://surl.li/maxsm>) та у кошторисах ЗВО (<http://surl.li/lqwljn>). ЗВО має сучасні навчальні аудиторії, необхідну інфраструктуру та відповідні соціально-побутові умови (у т.ч. для здобувачів з особливими освітніми потребами). Для підготовки здобувачів ОНП використовуються аудиторії університету та педагогічного факультету. На фокус-групі з огляду матеріально-технічної бази, що використовується під час реалізації ОНП ЕГ було продемонстровано аспірантську аудиторію (ауд. 604, корпус за адресою вул. Бандери, 1), комп'ютерні класи, навчальні аудиторії, кафедри, спортивні споруди та зали, бібліотеку та іншу інфраструктуру та обладнання. На прикладі дисципліни ОК 4 Інноваційні педагогічні технології у вищій освіті та професійна етика» ЕГ було продемонстровано електронне навчально-методичне забезпечення, оцінювання та можливості системи дистанційного навчання (<https://d-learn.pnu.edu.ua>). Сильною стороною ОНП є можливість для аспірантів користуватися ресурсами Центру інноваційних освітніх технологій «PNU-EcoSystem» (<https://ciot.pnu.edu.ua/>), Молодіжного центру «Paragraph» (<https://paragraph.if.ua>) та проектно-освітнього центру «Агенти змін» (<http://surl.li/czjdf>). В ЗВО розвинена соціально-побутова інфраструктура, що включає навчальні корпуси, гуртожитки, студентські їдальні, спортивні та тренажерні зали, басейн, стадіон «Наука», медичний комплекс та інші об'єкти (<http://surl.li/mzbyu>). Функціонування потужної Наукової бібліотеки ПНУ імені Василя Стефаника сприяє досягненню цілей та ПРН. Бібліотека має 14 залів та широкі можливості для електронної взаємодії <http://lib.pnu.edu.ua>, включно з доступом до електронних ресурсів та баз даних <http://surl.li/tyqfw>, іменних фондів <http://surl.li/qeysg>, електронного репозитарію ПНУ <http://surl.li/doajo>). ЗВО забезпечує аспірантів гуртожитком. Під час огляду матеріально-технічної бази ПНУ ЕГ пересвідчилася, що ЗВО повною мірою забезпечує здобувачів вищої

освіти необхідними ресурсами для реалізації цілей ОНП. Зокрема, викладання Іноземної мови відбувається в фонолабораторії (ауд.204), Інноваційні педагогічні технології у вищій освіті та професійна етика Аспіранти користуватися ресурсами Центру інноваційних освітніх технологій «PNU-EcoSystem» (<https://ciot.pnu.edu.ua/>) ауд. 233 центрального корпусу. Навчальні аудиторії обладнані комп'ютерною технікою та мультимедійними проекторами, проекційними екранами, Smart-дошками, телевізорами, стендами, макетами тощо. У ході реалізації нормативної складової ОНП використовується 4 комп'ютерні аудиторії (ауд.204, 517, 233, 309) на 15-22 робочих місць, які оснащені персональними комп'ютерами, планшетами (ауд. 233 – 25 шт.).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ЗВО забезпечує безоплатний доступ до Наукової бібліотеки ПНУ імені Василя Стефаника та її бібліотечного фонду, навчальної, наукової літератури, у т.ч. електронно <http://lib.pnu.edu.ua/>, що підтвердили здобувачі вищої освіти та викладачі під час зустрічей з членами ЕГ. Учасники освітнього процесу мають безоплатний доступ до наукометричних баз (Scopus, Web of Science). Університет надає можливість здобувачам вищої освіти та НПП безоплатної публікації власних результатів дослідження в наукових фахових виданнях: «Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University» (<http://surl.li/qeqgl>), «Гірська школа Українських Карпат» (<http://surl.li/gwkik>), «Освітні обрії» (<http://surl.li/gwkic>). Проведені фокус-групи зі здобувачами вищої освіти, академічним персоналом та огляд матеріально-технічної бази ЗВО, дозволяє ЕГ констатувати, що освітнє середовище задовольняє потреби та інтереси здобувачів ОНП. Усі учасники освітнього процесу мають безкоштовний доступ до необхідної інфраструктури та інформаційних ресурсів. На території ЗВО здобувачі та викладачі можуть користуватися Інтернетом через безкоштовний Wi-Fi. Здобувачі та викладачі мають вільний доступ до віртуального освітнього середовища для проведення навчання на базі системи дистанційного навчання (<https://d-learn.pnu.edu.ua>). В університеті є безкоштовний відкритий доступ до наукометричних баз Scopus та Web of Science. Здобувачі мають доступ до повнотекстових баз даних, електронних підручників, репозитарію університету (<http://surl.li/doajo>), який містить праці НПП (у т.ч. у репозитарії розміщено 59 матеріалів від гаранта ОНП <http://surl.li/qeyua>).

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище ЗВО є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти. У ході проведення фокус-груп ЕГ отримала інформацію, що наразі аспіранти ОНП здобувають освіту з використанням дистанційних технологій навчання, але очно консультуються з викладачами та науковими керівниками. Відповідно для здобувачів вищої освіти педагогічного факультету облаштовані укриття у підвальних приміщеннях корпусу за адресами вул. Бандери, 1 (максимальна кількість – 220 осіб) та вул. Незалежності, 42 (максимальна кількість – 300 осіб). Приміщення відповідають вимогам санітарно-епідеміологічної та протипожежної безпеки, корпуси обладнані системами відеоспостереження та охороняються. Заслугує на увагу розроблена Навчально-виробнича лабораторією виховної та психолого-педагогічної роботи “Абетку безпеки” (<http://surl.li/qeyui>), а також інформаційні пакети з питань нормативно-правового забезпечення безпеки освітнього процесу та життя студентів в умовах воєнного стану (<http://surl.li/mzbef>) та пандемії (<http://surl.li/mzbdn>). Освітнє середовище дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, що навчаються за ОНП у т.ч. за рахунок врахування індивідуальних потреб через проведення анонімних опитувань щодо ефективності організації освітнього процесу та якості викладання дисциплін через систему <https://api.d-learn.pnu.edu.ua/>. Результати опитувань відображаються на сайті ЗВО (<http://surl.li/nqahq>) та враховуються у процесі створення освітнього середовища, що було підтверджено на фокус-групах зі здобувачами, адміністрацією та ОСС). Здобувачі та працівники проходять інструктажі з охорони праці та безпеки життєдіяльності. У ЗВО наявні акти оцінки укриттів, акти готовності до нового навчального року, проводяться вступний інструктаж з охорони праці та безпеки життєдіяльності, інструктаж з безпеки життєдіяльності для здобувачів вищої освіти під час літніх канікул тощо (фокус-група з допоміжним персоналом). В гуртожитках створені належні умови для безпечного проживання та задоволення потреб здобувачів ОНП.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітню, організаційну та інформаційну підтримку здобувачів ОНП забезпечує кафедра початкової освіти <https://kpo.pnu.edu.ua/>, відділ аспірантури і докторантури <https://vad.pnu.edu.ua/>, Науково-дослідна частина <https://nauka.pnu.edu.ua/>, Рада з науково-дослідної роботи студентів, аспірантів і молодих вчених <http://surl.li/ggrat>, гарант ОНП, Молодіжний центр «Paragraph» (<https://paragraph.if.ua>), проектно-освітній центр «Агенти змін» (<http://surl.li/czjdf>), Навчально-виробнича лабораторія виховної та психолого-педагогічної роботи (<http://surl.li/mkjwh>) та інші підрозділи. ЗВО забезпечує можливості для комунікації здобувачів ОНП з адміністрацією у т.ч. через персональні зустрічі, пошту rector@pnu.edu.ua та телефон довіри (0342) 59-60-24, онлайн зустрічі та брифінги <http://surl.li/mawyt>, гарячу лінію з ректором <http://surl.li/mzlc>, зворотний зв'язок <http://surl.li/rejzm>. Психологічний супровід освітнього процесу та підтримку аспірантам надає навчально-виробнича лабораторія виховної та психолого-педагогічної роботи <http://surl.li/mzbf>. Інформаційну та

консультативну підтримку забезпечує молодіжний центр «Paragraph» <https://paragraph.if.ua>. На сайтах кафедри <https://kpo.pnu.edu.ua/>, факультету <https://pedagogical.pnu.edu.ua>, університету <https://pnu.edu.ua> та у системі d-learn здобувачі мають доступ до необхідних документів щодо організації освітнього процесу та навчальних матеріалів. Сприяє ефективній інформаційній підтримці оприлюднений у вільному доступі графік навчального процесу <http://surl.li/kshiq>, розклад навчальних занять <http://surl.li/qepqc>, «Путівник для аспіранта» <http://surl.li/scuy>. Додатково налагоджено інформування аспірантів через групу у Viber шляхом публікації оголошень про конференції, проекти, конкурси, різноманітні заходи та умови участі в них. Соціальну підтримку аспірантів здійснює студентський профком <https://profkom.if.ua> та студентський сенат <https://senat.pnu.edu.ua>, що було підтверджено у ході проведення фокус-груп. Центр забезпечення якості проводить опитування щодо виявлення рівня задоволеності аспірантами різними видами підтримки <http://surl.li/nqahq>. Проводяться зустрічі аспірантів з деканом педагогічного факультету <http://surl.li/pfhvr>. Здобувачі ОНП на фокус-групі з ЕГ підтвердили, що мають можливість звернутися за консультативною допомогою до гаранта ОНП, НПП, наукових керівників, адміністрації закладу, працівників структурних підрозділів та виловили задоволеність рівнем освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. Під час огляду матеріально бази, представниками закладу були продемонстровані: спеціалізований ліфт, що забезпечує доступ для здобувачів до навчальних приміщень (навчальний корпус №3, вул. Шевченка, 57), пандуси, поручні, спеціально облаштовані санвузли для осіб з особливими освітніми потребами. У ЗВО реалізовано можливість дистанційного навчання для здобувачів з особливими освітніми потребами за допомогою віртуального освітнього середовища (у т.ч. на платформі d-learn). Реалізація права на освіту особами з особливими освітніми потребами в Університеті базується згідно з Порядком організації інклюзивного навчання у закладах вищої освіти <http://surl.li/beogu>, п. 4.7.6 та п. 4.7.28 Статуту Університету <http://surl.li/upkr>. Зокрема, ЗВО гарантує особам з особливими освітніми потребами безоплатне забезпечення інформацією для навчання в доступних форматах із використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, спеціальний навчально-реабілітаційний супровід, доступ до інфраструктури відповідно до медико-соціальних показань за наявності обмежень життєдіяльності, зумовлених станом здоров'я. Здобувачі можуть скористатися правом на здобуття освіти за індивідуальним графіком (Положення про порядок навчання здобувачів освіти за індивідуальним графіком <http://surl.li/dzryi>), електронними ресурсами бібліотеки <http://lib.pnu.edu.ua/elibrary.php>, системою дистанційного навчання <http://d-learn.pro> та ін. На виконання рішення Вченої ради Університету від 31. 08. 2020 р. (протокол № 7, наказ № 486 від 15 вересня 2020 р.) у ЗВО створено та функціонує Ресурсний центр інклюзивної освіти <http://surl.li/gfjuz>. Адміністрація ЗВО проводить роботу щодо моніторингу навчальних корпусів університету на предмет їх відповідності державним будівельним нормам в частині доступності для маломобільних груп населення, у т.ч. для осіб з інвалідністю, з порушеннями зору, слуху та опорно-рухового апарату, а також реалізації плану-графіку пристосування приміщень в питанні задоволення потреб осіб з обмеженими фізичними можливостями та інших маломобільних груп, <http://surl.li/jaizs>. ЕГ констатує, що серед здобувачів ОНП відсутні особи з особливими потребами та, водночас, відзначає створення ЗВО достатніх умов для реалізації права на освіту таких здобувачів.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО діє чітка політика вирішення конфліктних ситуацій, яка визначена у нормативних документах: Кодексі честі ПНУ (<https://bit.ly/3FfqNcM>), Положенні про організацію запобігання та протидію насильству (в тому числі булінгу) в освітній громаді університету (<http://surl.li/emmerz>), Антикорупційній програмі Університету (<http://surl.li/yrns>). У випадку булінгу чи насильства у ЗВО визначено чітку процедуру реагування, яка передбачає створення керівником закладу спеціальної комісії для розслідування обставин. Відповідно до нормативних документів (<http://surl.li/emmerz>) основною метою організації запобігання та протидії насильству визначено активізація вихованого, психолого-педагогічного та навчально-методичного потенціалу для формування атмосфери нетерпимості до будь-яких проявів насильства. Для запобігання корупції та вирішення конфліктних ситуацій створено Відділ з питань запобігання та виявлення корупції (<https://vzvkn.pnu.edu.ua>), діє гаряча лінія з ректором (<http://surl.li/mzlzc>), телефон довіри (<https://pnu.edu.ua/tec:t-2/>) та відповідна електронна адреса (rector@pnu.edu.ua). Антикорупційна програма університету визначає чіткі правила та принципи нульової толерантності до корупційних проявів. У ЗВО функціонує постійно діюча Комісія з оцінки ризиків для запобігання корупції. Інформація про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції розміщена на офіційному веб-сайті (<https://vzvkn.pnu.edu.ua/>), де у розділі «зворотній зв'язок» <https://vzvkn.pnu.edu.ua/inshi-materialy/> учасники освітнього процесу можуть заповнити анонімне повідомлення чи надіслати емейл на адресу керівника відділу (jurij.kostelej@pnu.edu.ua). З метою попередження булінгу та насильства в освітньому просторі у ЗВО реалізуються алгоритми превентивно-просвітницької та методично-настановчої діяльності серед здобувачів вищої освіти та працівників шляхом проведення регулярних зустрічей-обговорень у розрізі структурних підрозділів <https://vzvkn.pnu.edu.ua/>. У ході проведення фокус-груп ЕГ з'ясувала, що здобувачів ОНП поінформовані про механізм повідомлення про виникнення конфліктних, ознайомлені з політикою і процедурами вирішення конфліктних ситуацій, відповідна

інформація є доступною для учасників освітнього процесу. З моменту впровадження ОНП конфліктних ситуацій не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

ЗВО має потужну матеріально-технічну базу (у т.ч. матеріально-технічні можливості «PNU-EcoSystem» та фонолабораторії), значний бібліотечний фонд, який містить весь спектр необхідної наукової літератури (у т.ч. широкі можливості для електронної взаємодії, включно з доступом до різнопланових електронних ресурсів та баз даних, іменних фондів, тощо), аудиторії оснащені сучасним обладнанням та комп'ютерною технікою (у т.ч. отриманої завдяки участі у проекті MoPED). Використання можливостей Центру інноваційних освітніх технологій «PNU-EcoSystem», проектно-освітнього центру «Агенти Змін», молодіжного центру «Paragraph». Усі учасники освітнього процесу мають безоплатний вільний доступ не лише до наукометричних баз Scopus, Web of Science, але і до віртуального освітнього середовища на базі системи дистанційного навчання D-learn, повнотекстових баз даних, електронних підручників, репозитарію ЗВО тощо. Університет надає можливість здобувачам та НПП безоплатної публікації власних результатів дослідження у трьох наукових фахових виданнях: «Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University», «Гірська школа Українських Карпат», «Освітні обрії».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони та недоліки відсутні.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення ОНП забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та ПРН (підкритерій 7.1). Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів (підкритерій 7.2). Освітнє середовище Університету є безпечним і забезпечує різноманітну підтримку здобувачів вищої освіти у освітній і науковій діяльності (підкритерій 7.3). ЗВО забезпечує усім учасникам освітнього процесу всебічну організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку (підкритерій 7.4.) та вживає вичерпних заходів для доступності освіти для осіб з особливими потребами (підкритерій 7.5). У ЗВО існує чітка й зрозуміла політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій, доступні для всіх учасників освітнього процесу (підкритерій 7.6). ОНП цілком відповідає вимогам за підкритеріями 7.1 - 7.6. та оцінена на рівень В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У Прикарпатському національному університету імені Василя Стефаника процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП відображено у Положенні про освітні програми <http://surl.li/ekorr> ; Положенні про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ПНУ <https://bit.ly/3YIb1NJ> ; Положенні про кадрове забезпечення освітніх програм та кадрове забезпечення освітнього процесу освітніх програм <https://bit.ly/3JxAy1I> . Оновлена ОНП «Професійна освіта» затверджена у 2023 році. Оновлення ОНП 2023 року відбувалося з урахуванням пропозицій внутрішніх стейкхолдерів , а саме запропоновано ВК «Іміджологія» замість ВК оз «Вища професійна освіта в умовах глобалізації», ВК «Педагогіка гетерогенності і інклюзивна освіта» замість «Соціокультурні зміни в освіті осіб з особливими освітніми потребами» (<https://drive.google.com/file/d/1Gh8mRKUdbXEWzKssozrGBUlhsStXHkbj/view>) На офіційному сайті ЗВО здійснюється збір пропозицій та зауважень від роботодавців та зацікавлених осіб для виявлення сильних та слабких сторін, що сприятимуть покращенню ОНП «Професійна освіта». За результатами проведених онлайн зустрічей та аналізу наданих документів, ЕГ дійшла висновків, що ПНУ імені Василя Стефаника дотримується визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та оновлення ОНП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час онлайн зустрічі зі здобувачами та представниками Ради з науково-дослідної роботи студентів, аспірантів і молодих вчених, ЕГ з'ясовано, що аспіранти беруть участь у засіданнях кафедри з питань перегляду та оновлення ОНП. Рада з науково-дослідної роботи студентів, аспірантів і молодих вчених активні учасники перегляду ОНП, а також організатори та ініціатори наукових конференцій та проєктів, дані заходи проводяться на високому рівні, що дає змогу науковій спільноті засвідчити високий потенціал аспірантів ОНП у даній науковій галузі. Викладачі, наукові керівники та адміністрація цінують думку аспірантів щодо організації не лише освітнього процесу, а й щодо побутових та організаційних питань (таке враження склалося під час відео-екскурсії навчальним закладом та у процесі спілкування). ЕГ підтверджує, що здобувачі на ОНП безпосередньо та через органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду ОНП, їх пропозиції та рекомендації враховуються.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

ЕГ під час зустрічі з роботодавцями було підтверджено, що представники: Івано-Франківського фахового коледжу ПНУ імені Василя Стефаника, Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України, Львівського національного університету імені Івана Франка брали участь в обговоренні цілей та змісту ОНП «Професійна освіта». Роботодавці мають змогу надавали свої пропозиції та зауваження за допомогою сервісів опитування, результати розміщені на сайті ЗВО https://cqa.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/149/2023/11/profesijna-osvita-tretij-osvitnij-riven-10_30_2023-11_10_2023.pdf. Під час інтерв'ювання зазначено про тісний зв'язок співпраці, та затребуваності науковців даної ОНП, пріоритетні напрямки дослідження фахівців даної галузі. ЕГ підтверджує участь роботодавців та інших стейкхолдерів у процесі періодичного перегляду ОНП, а також рекомендує залучення роботодавців до проведення регулярних практичних занять, професійних тренінгів з метою подальшого працевлаштування випускників.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

З 2022 р. здійснюється підготовка докторів філософії за ОНП «Професійна освіта» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, відповідно до цього випускників за даною ОПН немає. Слід зауважити, що здобувачі частково працевлаштовані у структурних підрозділах університету.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Загальні питання організації системи якості у ЗВО, моніторинг, аналіз та оцінювання освітньої діяльності регламентуються Положенням про порядок проведення внутрішніх аудитів системи забезпечення якості у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <http://surl.li/lqmscu>. Система забезпечення якості даного ЗВО намагається забезпечити вчасне реагування на виявлені недоліки в ОНП та освітній діяльності з її реалізації. Відповідальними за організацію, систематичне проведення й аналіз результатів внутрішніх аудитів є Центр забезпечення якості, Навчально-методичний відділ та Науково-дослідна частина. Внутрішній аудит здійснюється планово (щорічно) та позапланово згідно пункту 6 Положенням про порядок проведення внутрішніх аудитів системи забезпечення якості. За даною ОНП внутрішній аудит проведений в період з 8.12.2023 р. по 20.12.2023 р суттєвих недоліків в ОНП не виявлено.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОНП «Професійна освіта» є первинною, тому результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, зауважень та пропозицій, сформульованих під час попередніх акредитацій, не має.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Учасники освітнього процесу мають спільну відповідальність за реалізацію ОНП та визначають якість освіти як мету та засіб реалізації цілей ОНП. У ході інтерв'ювання фокус-груп, під час віртуальної екскурсії навчальним закладом, складається позитивне враження, про те, що у цьому ЗВО все робиться з думкою про молодих науковців, про їх майбутнє, зручне та комфортне сьогодення з урахуванням кращих практик реалізації освітнього процесу та результатів проведення наукових досліджень під час участі в національних програмах. ЕГ підтверджує, що у ЗВО сформована культура якості вищої освіти, що сприяє розвитку ОНП “Професійна освіта” та освітньої діяльності за даною програмою.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Позитивною практикою є регулярний моніторинг освітніх програм на основі опитування здобувачів вищої освіти та зацікавлених осіб, з подальшим обговоренням результатів на засіданнях випускової кафедри. Роботодавці здійснюють постійний зв'язок з Гарантом ОНП, що засвідчено на фокус зустрічах та підтверджено відповідною документацією.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Доступ до обговорення змісту ОНП та решти моніторингових процедур є лише з Центру забезпечення якості. На сторінці Phd “ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА” не розміщено інформацію щодо шляхів залучення академічної спільноти до внутрішнього забезпечення якості освіти на ОНП, а тільки ОНП та Таблицю пропозицій та результати внесених змін, що ускладнює як зовнішнє, так і внутрішнє рецензування. ЕГ рекомендує до початку нового навчального року розмістити на сторінці випускової кафедри необхідну інформацію про залучення до внутрішнього забезпечення якості освіти, План заходів із сертифікації СУЯ та прямі посилання на них.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

У ПНУ ім.В.Стефаніка налагоджена дієва система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності. ОНП має значний рівень узгодженості за підкритеріями. ОНП цілком відповідає вимогам за підкритеріями 8.2, 8.3, 8.4, 8.5, 8.6, 8.7, а також загалом відповідає вимогам за підкритеріями 8.1. Загалом ОНП за Критерієм 8 відповідає рівню “В”. Є незначні недоліки, які можливо виправити протягом короткотривалого часу, але в цілому на загальне враження освітньої програми не впливають.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки для усіх учасників освітнього процесу є чіткими та зрозумілими, регулюються нормативними документами ЗВО (<https://nmv.pnu.edu.ua/>), що розміщені у відкритому доступі на офіційному сайті, а саме Статутом ПНУ (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/statut-PNU-nova-redakcija.pdf>), Положенням про організацію освітнього процесу ПНУ (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/polozhennia-pro-OOP.pdf>), Колективним договором (https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/%D0%9A%D0%BE%D0%BB%D0%B4%D0%BE%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D1%96%D1%80_Pdf1-2.pdf), Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти ПНУ <http://surl.li/dhrfb>. В процесі роботи із фокус групами, учасники зазначили свою обізнаність та поінформованість щодо своїх прав та обов'язків учасників освітнього процесу ОНП “Професійна освіта”.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

Аналізуючи офіційний сайт закладу освіти, зазначаємо що за заданим покликанням <https://nmv.pnu.edu.ua/proiekt-profesijna-osvita-za-predmetn/> розміщено проект освітньої програми “Професійна освіта” (за спеціалізаціями) 2022 р. та опубліковане опитування стосовно пропозицій та зауважень щодо освітньо-наукової програми <https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScBhMpvYNSSDILQqtPIZEHOvfjol-SdQTXZDqxmLoVkJWJIQ/formrestricted>, що проходило в період з 05.03.2022 по 05.04.2022 року.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На веб-сайті ЗВО, а саме сайтах навчально-методичного відділу та кафедри початкової освіти: (<https://nmv.pnu.edu.ua/doktor-filosofii/015-profesijna-osvita-za-predmetnymu-sp/>), (<https://kpo.pnu.edu.ua/osvitnia-programa/>) у вільному доступі розміщена ОНП за 2023 рік, яка містить інформацію щодо цілей, компонентів ОНП, очікуваних результатів та компетенцій, а також РП навчальних дисциплін, включених до ОНП. Обсяг оприлюдненої на веб-сайті ЗВО інформації є достатнім для обгрунтованого вибору ОНП потенційними вступниками та розуміння роботодавцями цілей та змісту підготовки аспірантів за ОНП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

У ПНУ ім.В.Стефаніка наявні чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. На веб-сайті ЗВО у відкритому доступі знаходиться уся необхідна інформація щодо внутрішніх нормативних документів, ОНП та її освітніх компонентів, обсяг якої є достатнім для інформування зацікавлених осіб з можливістю надання пропозицій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Рекомендовано упродовж року надати доступ зовнішніх користувачів до інформації щодо результатів опитування на сайті ЗВО, що дозволить здійснити аналіз результатів та отримати висновки зацікавленим особам.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обгрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОНП “Професійна освіта” ПНУ ім.В.Стефаніка відповідає даному критерію, а саме цілком відповідає вимогам за підкритеріями 9.1, 9.2, а також загалом відповідає вимогам за підкритерієм 9.3. Вимоги прозорості та публічності дотримуються. Зазначені слабкі сторони є несуттєвими. ОНП відповідає критерію 9 та має значний рівень узгодженості за усіма підкритеріями. Рекомендації є досяжними.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Аналіз змісту ОНП засвідчив, що її зміст відповідає науковим інтересам аспірантів, тематика досліджень яких доступна на сайті <https://kpo.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/174/2023/12/temy-dysertatsij.pdf>. Зокрема, ОНП має складові освітньо- наукової програми, кожен з яких націлений на набуття аспірантом певних компетентностей: 1) зі спеціальності ОК4, ОК6, ОК8, ОК9, ОК10, ОК11; 2) із загальнонаукового (філософського) світогляду, ОК2, ОК3 ; 3) з блоку універсальних навичок науковця, зокрема вміння організовувати і проводити навчальні заняття, писати грантові пропозиції, застосовувати інформаційні технології в дослідницькій діяльності, управління науковими проектами тощо – ОК2, ОК5, ОК7, ОК8, ОК9, ОК10; 4) володіння усною та письмовою англійською мовою – ОК1. Проте, в силабусі ОК8 «Методика викладання професійно-орієнтованих дисциплін в закладах освіти» метою дисципліни зазначено «забезпечення засвоєння... основ методики викладання педагогіки» https://drive.google.com/file/d/1tLbB2G_IRpHC0PEi_EaWb38ts6-mtmKd/view. ЕГ вважає за доцільне розширити перелік професійно-орієнтованих дисциплін в закладах освіти, які вивчаються в рамках ОК8.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

ЕГ проаналізувала таблицю «Відповідність наукових праць наукових керівників темам дисертацій» (<https://kpo.pnu.edu.ua/vidpovidnist-naukovykh-prats-naukovykh-kerivnykiv-temam-dysertatsij-zdobuvachiv-naukovohostupenia-doktora-filosofii-za-onp-011-osvitni-pedahohichni-nauky/>) і дійшла висновку, що наукова проблематика аспірантів є релевантною до наукових публікацій керівників. Наукові керівники аспірантів Цюняк О.П., Кондур О.С., Будник О.Б., Червінська І.Б., Михайлишин Г.Й., мають публікації в фахових журналах категорії В, а також в наукометричних базах Scopus, Web of Science. Також на зустрічі 1 перший проректор повідомила, що ПНУ ім. В. Стефаніка пройшов державну атестацію наукових установ та ЗВО в частині провадження наукової (науково-технічної) діяльності в 2019 році, на категорію В. Це дозволяє стверджувати про наявність критичної маси дослідників, які спільно працюють над однією науковою проблематикою.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах ОНП можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів шляхом проведення конференцій, круглих столів, семінарів (у т.ч. у контексті реалізації меморандуму «Педагогічна синергія» <https://pnu.edu.ua/blog/2023/04/26/46774/>), доступу до використання лабораторій, обладнання (у т.ч. на базі центру інноваційних освітніх технологій PNU-EcoSystem <https://ciot.pnu.edu.ua/>) тощо. Здобувачі ОНП можуть публікуватися в наукових збірниках ЗВО, які включені до переліку наукових фахових видань України, таких як: «Гірська школа Українських Карпат», «Освітні обрії», «Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University». У ЗВО проводяться численні наукові заходи на міжнародному та всеукраїнському рівнях (<http://surl.li/qfjqv>) до яких можуть долучатися аспіранти для апробації результатів своїх дисертаційних досліджень. Університет проводить попередні експертизи дисертаційних досліджень здобувачів, до яких залучені викладачі та наукові керівники (О.Будник, О.Кондур, О.Цюняк, О.Протас, Г.Михайлишин, В.Стинська). Окремі здобувачі ОНП (С.Сидорів, Л.Мандро, О.Сорокаліта) мають спільні наукові публікації, виконані у співавторстві з науковим керівниками та викладачами кафедри (О. Будник, Г.Михайлишин). На різних фокус-групах ЕГ підтверджено інформацію щодо можливості здобувачів освіти та НПП безкоштовно публікуватися у фахових збірниках ЗВО за відповідною спеціальністю, безкоштовного доступу до міжнародних наукометричних баз Scopus і Web of Science, можливості використовувати бібліотечний фонд Університету, репозиторій та науково-дослідний доробок викладачів кафедри. Доступ до мережі Інтернет для здобувачів є вільним і безоплатним. На фокус-групі з стейкхолдерами ЕГ отримала задоволення про можливість здобувачів ОНП проводити анкетування та використовувати базу інституцій-партнерів для власних експериментальних досліджень.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

□
Інтернаціоналізація навчання, викладання та наукової діяльності у межах ЗВО регламентує Стратегія інтернаціоналізації ПНУ <http://surl.li/ksgua> відповідно до якої Університет забезпечує можливості для долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти. Зокрема, для аспірантів ОНП були організовані гостьові лекції від Маріоли Терези Козубек <http://surl.li/pauiu>, здобувачі та викладачі (С.Сидорів, О.Будник, О.Кондур, Г.Михайлишин, О.Цюняк, Н.Котурбаш) були учасниками міжнародної наукової конференції (<http://surl.li/nayih>), аспірантка Н.Котурбаш взяла участь у еко-заході в Карпатському парку, з нагоди «Міжнародного дня захисту клімату», в рамках Проекту «Покращення рекреаційної спроможності на природоохоронних та лісових територіях України» <http://surl.li/pgipi>; аспірант М.Сидорів є учасником міжнародної програми стажування ADA (Americans with Disabilities Act) Inclusive Education Fellowship Program та міжнародного проекту «Без кордонів: розвиток і підтримка інклюзивної освітньої спільноти» <http://surl.li/pbrxg> ; аспірантка Н.Котурбаш проходить міжнародне стажування в University at Buffalo The State University of New York School of Management UB Global-Cloe Leadership Program (Yearlong). Залучення здобувачів вищої освіти до міжнародної наукової спільноти відбувається за підтримки відділу

міжнародних зв'язків <https://ic.pnu.edu.ua/>, який надає відкритий доступ до інформації про партнерів ЗВО, можливості академічної мобільності, конкурси, гранти та стипендійні програми. Науково-дослідна частина університету <https://nauka.pnu.edu.ua/> інформує про актуальні конкурси, гранти, стипендії та наукові заходи різних рівнів, надаючи дайджест наукових міжнародних конференцій, «Путівник для науковця ПНУ» та «Путівник для аспіранта» <https://nauka.pnu.edu.ua/2020/02/27/guide/>. Долученню аспірантів до міжнародної академічної спільноти сприяє діяльність відділу управління проектами (<https://projects.pnu.edu.ua/>), основними завданнями якого є консультивання щодо розробки та подання конкурсних проектних заявок та супровідного пакету документів на отримання грантових коштів, надання допомоги в написанні конкурсних заявок, здійснення супроводу під час подання конкурсних проектних заявок та ін.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Наукові керівники здобувачів Phd є активними дослідниками та знаними науковцями у своїх тематиках, з високим h-індексом та мають наявні у науковому доробку необхідні публікації, які індексуються Scopus. Наукові керівники та здобувачі (третього-освітнього рівня) є учасниками: Міжнародного проекту «Гірська школа. Стан. Проблеми. Перспективи розвитку», Професійна підготовка вчителя: соціально-педагогічний контекст», «Підготовка майбутніх фахівців в умовах формування загальноєвропейського освітнього простору». Окрім того, усі наукові керівники є керівниками або беруть участь у науково-дослідних роботах, міжнародних проектах, грантових програмах, тощо. <https://kro.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/174/2023/09/uchast-vykladachiv-kafedry-pochatkova-osvita.pdf>

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Дотримання правил академічної доброчесності регламентується кодексом честі ПНУ <http://surl.li/dhres>. ЕГ встановила, що аспіранти та наукові керівники регулярно заслуховуються на наукових семінарах, звітують на засіданнях Вченої ради, відбувається постійний моніторинг їхньої діяльності зі сторони фахівців комісії з питань етики та академічної доброчесності, що практично виключає можливість проявів академічної недоброчесності. Слід зазначити, що наукові працівники та аспіранти ПНУ ім.В.Стефаніка публікуються у знаних міжнародних наукових журналах, які здійснюють висококваліфіковане рецензування, що також практично виключає можливість проявів академічної недоброчесності. У ПНУ ім.В.Стефаніка не виявлено фактів порушень академічної доброчесності серед працівників та аспірантів.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Наукова проблематика аспірантів є релевантною до наукових публікацій керівників. Наукові керівники аспірантів мають численні публікації в фахових журналах категорії В, а також в наукометричних базах Scopus, Web of Science. Здобувачі ОНП можуть публікуватися в наукових збірниках ЗВО, які включені до переліку наукових фахових видань України, таких як: «Гірська школа Українських Карпат», «Освітні обрії», «Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University». У ЗВО проводяться численні наукові заходи на міжнародному та всеукраїнському рівнях. Аспіранти є учасниками міжнародних програм стажування, зокрема ADA (Americans with Disabilities Act) Inclusive Education Fellowship Program та міжнародного проекту «Без кордонів: розвиток і підтримка інклюзивної освітньої спільноти»; міжнародне стажування в University at Buffalo The State University of New York School of Management UB Global-Cloe Leadership Program (Yearlong).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

В силабусі ОК8 «Методика викладання професійно-орієнтованих дисциплін в закладах освіти» метою дисципліни зазначено «забезпечення засвоєння... основ методики викладання педагогіки». ЕГ вважає за доцільне розширити перелік професійно-орієнтованих дисциплін в закладах освіти, які вивчаються в рамках ОК8.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Аналіз змісту ОНП засвідчив, що її зміст відповідає науковим інтересам аспірантів. Наукова проблематика аспірантів є релевантною до наукових публікацій керівників. ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах ОНП можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів. ОНП цілком відповідає вимогам за підкритеріями 10.2, 10.3, 10.4, 10.5, 10.6, а також загалом відповідає вимогам за підкритерієм 10.1.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

ОНП, Статут ПНУ ім. В. Стефаника доступні у файлі формату PDF з нерозпізнаним текстовим шаром і неактивними покликаннями, що ускладнює пошук в документі та перехід на відповідні веб-сторінки.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Єжова Ольга Володимирівна

Члени експертної групи

Різник В`ячеслав Володимирович

Замороз Марія Петрівна